

Peer-to-peer financování

Bakalářská práce

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

Podniková ekonomika

Autor práce:

Filip Truksa

Vedoucí práce:

Ing. Šárka Hyblerová, Ph.D.
Katedra financí a účetnictví

Zadání bakalářské práce

Peer-to-peer financování

Jméno a příjmení: **Filip Truksa**
Osobní číslo: E18000230
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Podniková ekonomika
Zadávací katedra: Katedra financí a účetnictví
Akademický rok: **2020/2021**

Zásady pro vypracování:

1. Charakteristika zdrojů financování podniku.
2. Specifika peer-to-peer půjček.
3. Případová studie: analýza možností peer-to-peer financování vybraného podniku.
4. Doporučení podniku, závěr.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

30 normostran
tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

- CUMMING, Douglas a Sofia JOHAN. 2019. *Crowdfunding: Fundamental Cases, Facts, and Insights*. London: Academic Press. ISBN 978-0-12-814637-8.
- LIŠKA, Petr, Štefan ELEK a Karel MAREK. 2014. *Bankovní obchody*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-510-8.
- NĚMEC, Libor a Jana ZAHŘÁNKOVÁ. 2019. *Finanční crowdfunding*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7552-980-0.
- POLOUČEK, Stanislav. 2013. *Bankovnictví*. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-491-9.
- VALACH, Josef a kol. 2011. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-71-2.
- PROQUEST. 2019. *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2019-09-26]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz>.

Konzultant: Bc. Pavel Tvaroha

Vedoucí práce:

Ing. Šárka Hyblerová, Ph.D.
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání práce:

1. listopadu 2020

Předpokládaný termín odevzdání:

31. srpna 2022

Ing. Aleš Kocourek, Ph.D.
děkan

L.S.

Ing. Martina Černíková, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 1. listopadu 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědom toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědom následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

6. května 2021

Filip Truksa

Peer-to-peer financování

Anotace

Bakalářská práce *Peer-to-peer financování* se zabývá možnostmi financování realizované investice prostřednictvím vybraných peer-to-peer platform. Cílem bakalářské práce je analýza peer-to-peer financování, komparace nabídek peer-to-peer platform a zhodnocení, která varianta je pro klienta nejvýhodnější. Jednotlivé varianty peer-to-peer platform jsou zhodnoceny na základě finančního hlediska, administrativního hlediska, rychlosti vyřízení peer-to-peer půjčky, zajištění majetku a komunikace s peer-to-peer platformami. V teoretické části jsou nejprve detailně charakterizovány zdroje financování podniku, v následující kapitole je charakterizováno peer-to-peer financování, jeho historie, proces žádosti o půjčku, výhody a nevýhody, právní úprava a vybrané peer-to-peer platformy Zonky, Bankerat a Prestito. Praktická část je zaměřena na porovnání jednotlivých nabídek peer-to-peer financování pro klienta při realizaci zamýšlené investice ve formě pořízení osobního vozidla k podnikání a výběr nejvhodnější varianty. Nejvýhodnější varianta peer-to-peer půjčky je v závěru komparována s klasickým bankovním úvěrem.

Klíčová slova

Crowdfunding, peer-to-peer platforma, peer-to-peer půjčka, inzerát, zdroje financování

Peer-to-peer financing

Annotation

The bachelor's thesis *Peer-to-peer financing* deals with the possibility of financing the realized investment through selected peer-to-peer platforms. The aim of the bachelor thesis is to compare the offers of peer-to-peer platforms and evaluate which variant is the most advantageous for the client. Individual variants of peer-to-peer platforms are evaluated on the basis of financial, administrative, speed of processing peer-to-peer loans, securing assets and communication with peer-to-peer platforms. The theoretical part describes the sources of financing the company in detail, the following chapter describes the peer-to-peer financing, its history, loan application process, advantages and disadvantages, legislation and selected peer-to-peer platforms Zonky, Bankerat and Prestito. The practical part is focused on the comparison of individual offers of peer-to-peer financing for the client in the implementation of the intended investment in the form of purchasing a vehicle for business and selecting the most suitable option. The most advantageous option of a peer-to-peer loan is finally compared with a classic bank loan.

Key Words

Advertisement, crowdfunding, peer-to-peer loan, peer-to-peer platform, sources of financing

Obsah

Seznam zkratk.....	10
Seznam tabulek.....	11
Seznam obrázků.....	12
Úvod.....	13
1. Zdroje financování podniku	14
1.1 Vlastní zdroje financování podniku.....	14
1.2 Cizí zdroje financování podniku	16
1.3 Interní zdroje financování.....	18
1.4 Externí zdroje financování	19
1.5 Alternativní formy financování.....	20
1.5.1 Crowdfunding.....	20
1.5.2 Peer-to-peer úvěrování	22
1.6 Specifika financování malých a středních podniků a živnostníků	23
2. Peer-to-peer půjčky	25
2.1 Historie peer-to-peer půjček	26
2.2 Peer-to-peer platformy	27
2.2.1 Bankerat.....	28
2.2.2 Zonky.....	29
2.2.3 Prestito.....	31
2.3 Proces žádosti o peer-to-peer půjčku.....	32
2.4 Výhody a nevýhody peer-to-peer půjček.....	33
2.5 Právní úprava peer-to-peer půjček.....	35
3. Představení klienta	36
3.1 Realizace investice	37
3.2 Nabídka financování od P2P platformy Zonky	38
3.3 Nabídka financování od P2P platformy Bankerat	42
3.4 Nabídka financování od P2P platformy Prestito	45
3.5 Nabídka úvěrového financování od Komerční banky.....	48
3.6 Návrh nejvhodnějšího financování	52
Závěr	59
Seznam použité literatury	62

Seznam zkratek

KB	Komerční banka
p.a.	Per annum
p.b.	Procentní bod
P2P	Peer-to-peer
RPSN	Roční procentní sazba nákladů

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Druhy financování u FO a PO.....	24
Tabulka 2- Souhrnná statistika společnosti Bankerat od založení v říjnu 2010.....	28
Tabulka 3 - Pořizovací cena vozu FABIA COMBI	37
Tabulka 4 - Tržiště P2P půjček	40
Tabulka 5 - Specifikace P2P půjčky od platformy Zonky.....	40
Tabulka 6 - Ukázka splátkového kalendáře od platformy Zonky	41
Tabulka 7 - Tržiště Bankerat	43
Tabulka 8 – Specifikace P2P půjčky od platformy Bankerat	43
Tabulka 9 - Ukázka splátkového kalendáře od platformy Bankerat	45
Tabulka 10 - Tržiště aukcí Prestito.....	46
Tabulka 11 – Specifikace P2P půjčky od platformy Prestito	46
Tabulka 12 - Ukázka splátkového kalendáře od platformy Prestito.....	48
Tabulka 13 - Přehled úrokových sazeb KB	49
Tabulka 14 - Příklad splátkového kalendáře KB.....	51
Tabulka 15 - Shrnutí finančních aspektů P2P platformem.....	53
Tabulka 16 – Shrnutí nefinančních aspektů P2P platformem	54
Tabulka 17 - Komparace P2P půjčky a bankovního úvěru	56

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Členění rezerv.....	17
Obrázek 2 - Zajištění financování pomocí podnikatelských úvěrů.....	23
Obrázek 3 - Peer-to-peer financování	25
Obrázek 4 - Celkový objem úvěrů společnosti Lending Club	26
Obrázek 5 - Podíl ratingů	30
Obrázek 6 - Využití P2P úvěrů	30
Obrázek 7 - Penzion Horka	36
Obrázek 8 - ŠKODA FABIA COMBI	37
Obrázek 9 - Přehled úrokových sazeb	38
Obrázek 10 - Kalkulace půjčky u platformy Bankerat.....	42
Obrázek 11 - Úrokové sazby Bankerat	43
Obrázek 12 - Kalkulace půjčky u platformy Prestito	45
Obrázek 13 - Bankovní instituce.....	48
Obrázek 14 - Úvěrová kalkulačka KB	50

Úvod

Počátek peer-to-peer financování je úzce spojen se zpřísnováním podmínek pro poskytování peněžních prostředků během hospodářské krize v roce 2008. Tato moderní metoda financování je zároveň spojena s rozvojem informačních technologií, zejména internetu a sociálních sítí, které usnadnily tvorbu on-line peer-to-peer platform. Principem peer-to-peer financování je propojení žadatele o peer-to-peer půjčku s věřitelem, který je ochoten žadateli poskytnout své volné peněžní prostředky. Celý proces probíhá prostřednictvím peer-to-peer platform, které mají roli prostředníka hledajícího nejvhodnější podmínky pro obě zúčastněné strany. Oproti bankovním institucím, peer-to-peer financování je umožněno i rizikovějším žadatelům, kteří mají o peer-to-peer půjčku zájem. Vlivem konkurenčních bojů se peer-to-peer platformy snaží nabízet co nejnižší úrokové sazby tak, aby se podmínky podobaly nabídkám od bank. V Americe se peer-to-peer financování rozvíjí již od roku 2005, kdy platforma Zopa začala poskytovat první peer-to-peer půjčky. První peer-to-peer platformou, jež se objevila v České republice v roce 2010, byla platforma s dlouholetou historií Bankerat, nicméně rozmach peer-to-peer financování přinesla v České republice až platforma Zonky.

Cílem bakalářské práce je analýza peer-to-peer financování, komparace nabídek peer-to-peer platform a zhodnocení, která varianta je pro definovaného klienta nejvýhodnější. Jednotlivé peer-to-peer půjčky jsou porovnány z hlediska finančního, administrativního, ale také z hlediska rychlosti vyřízení procesu žádosti o peer-to-peer půjčku, nutnosti zajištění půjčky prostřednictvím zástavního práva, aj. Teoretická část bakalářské práce detailně charakterizuje zdroje financování se zaměřením na alternativní formy financování, jimiž jsou crowdfunding a peer-to-peer financování. V rámci peer-to-peer financování je pozornost věnována peer-to-peer půjčkám, procesu žádosti o peer-to-peer půjčku, historii a peer-to-peer platformám. Praktická část je zprvu zaměřena na představení klienta a jeho realizaci plánované investice. Dále se zabývá komparací nabídek financování od peer-to-peer platform Zonky, Bankerat a Prestito dle finančních a nefinančních aspektů a následným zhodnocením nejvhodnější varianty pro klienta. V samotném závěru bakalářské práce je nejvhodnější peer-to-peer půjčka komparována se spotřebitelským úvěrem od Komerční banky. Důvodem této komparace je zjištění, zda dokáže peer-to-peer financování konkurovat úvěrovému financování.

1. Zdroje financování podniku

Základním předpokladem tvořícím podstatu vzniku podniku je jeho zajištění finančními zdroji. Zdroje financování podniku představují rozvahovou stranu pasiv. Pasiva představují zdroje, kterými je financován majetek podniku. Tyto zdroje mohou být klasifikovány dle tří hlavních hledisek. První klasifikace rozděluje zdroje financování dle vlastnictví na vlastní a cizí zdroje. Druhým důležitým členěním je rozdělení zdrojů podle původu na interní a externí. Nejčastěji zmiňovaným hlediskem členění zdrojů je rozdělení dle časového hlediska na krátkodobé a dlouhodobé, přičemž časovým mezníkem těchto zdrojů financování je jeden rok. (Hrdý a Krechovská, 2017)

1.1 Vlastní zdroje financování podniku

Vlastní zdroje financování představují základní zdroj financování podniku, jež podnikatel vkládá do podnikání. Pokud podnikatel investuje vlastní zdroje do podniku, dává najevo, že je přesvědčen o správném fungování svých nápadů a nálezů způsobů jejich uskutečnění. V případě, že by naopak neinvestoval podnikatel do podniku své finanční prostředky, nemůže očekávat podporu jiných osob, ať už formou vkladu, či půjčky. (Režňáková, 2012)

Vlastní zdroje financování jsou tvořeny peněžními i nepeněžními vklady majitelů a výsledky vzniklými vlastní hospodářskou činností. Mezi hlavní rysy základního kapitálu lze zařadit:

- jedná se o hlavního nositele podnikatelského rizika,
- prezentuje ochotu majitelů podílet se na podnikatelském riziku,
- vyžaduje nejvyšší výnos,
- zvyšuje finanční stabilitu firmy,
- představuje dlouhodobý zdroj financování.

Vlastní zdroje podniku tvoří základní kapitál, kapitálové fondy, fondy ze zisku, výsledek hospodaření minulých let a výsledek hospodaření běžného účetního období. (Šiman a Petera, 2010)

Základní kapitál

Základní kapitál je považován za externí vlastní zdroj financování podniku a tvoří nejstabilnější položku v porovnání se všemi ostatními položkami vlastního kapitálu. U vybraných právních forem podnikání je zákonem určena minimální hodnota základního kapitálu. Hodnoty ostatních položek vlastního kapitálu se mohou během podnikání měnit, a to velice výrazně. (Šiman a Petera, 2010)

Kapitálové fondy

Kapitálové fondy jsou členěny na emisní ážio a ostatní kapitálové fondy. Emisní ážio představuje fond typický pro akciové společnosti. Emisní ážio představuje kladný rozdíl mezi emisním kurzem akcie a její jmenovitou hodnotou. Oproti tomu kapitálové fondy mohou být vytvořeny všemi obchodními společnostmi. Typicky vznikají například z darů, účelových dotací na pořízení investičního majetku, vkladů vlastníků nemající za následek zvýšení základního kapitálu, aj. (Šiman a Petera, 2012)

Fondy ze zisku

Fondy ze zisku představují interní zdroj financování podniku. Pokud se fondy ze zisku vytvoří ze zákona, ale nikoliv v zákonné výši, má přiděl do těchto fondů vyšší prioritu než akumulace zisku a výplata dividend. Zdrojem jejich navýšení jsou výsledky hospodaření a mohou být vytvářeny:

- Povinně ze zákona, kdy zákon stanovuje minimální výši a způsob tvorby. Povinnost vytvořit zvláštní rezervní fond připadá finančním asistencím a společnostem, jež v rozvaze vykážou vlastní akcie. (zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích)
- Fakultativně na základě rozhodnutí samotného podniku. (Šiman a Petera, 2010)

Nerozdělený zisk minulých účetních období

Nerozdělený zisk je možné charakterizovat jako výsledek hospodaření, který nebyl použit na přiděly do rezervních fondů nebo na výplatu dividend a který je považován za interní zdroj financování. V případě, že výsledkem minulých let je zisk, posiluje finanční stabilitu

podniku a zajišťuje budoucí rozvoj. Pokud je ale výsledkem minulých let ztráta, snižuje se hodnota vlastního kapitálu. (Šiman a Petera, 2010)

Výsledek hospodaření běžného účetního období

Výsledek hospodaření běžného účetního období je stejně jako výsledek hospodaření minulých let považován za interní vlastní zdroj financování. Pokud podnik dosáhne kladného výsledku hospodaření, jedná se o zdaněný zisk běžného účetního období. Následně musí vlastníci rozhodnout, jak bude se ziskem naloženo, tzn., zda bude vyplacen mezi vlastníky, jak velká částka bude přidělena do fondů či jaká část zůstane ve formě nerozděleného zisku. (Šiman a Petera, 2010)

1.2 Cizí zdroje financování podniku

Cizí zdroje představují dluh společnosti vůči poskytovateli těchto zdrojů, který zaujímá roli věřitele. Cizí zdroje financování musí být v různě dlouhém časovém intervalu uhrazeny včetně úroku a ostatních výdajů spojených se získáním tohoto kapitálu, jelikož si je firma pouze zapůjčuje. Je důležité si uvědomit, že krátkodobé cizí zdroje bývají zpravidla levnější než dlouhodobé zdroje financování a cizí zdroje jsou levnější než zdroje vlastní. (Růčková, 2019)

S cizími zdroji financování podnik disponuje pouze dopředu omezenou dobu. Dluhové financování je charakteristické společnými rysy:

- věřitelům náleží odměna za poskytnutí finančních zdrojů ve formě úroku, který je stanoven smluvně,
- věřitel nenesé podnikatelské riziko, nepodílí se na řízení společnosti a zpravidla vyžaduje umořování dluhu,
- nejpozději na konci doby splatnosti závazku je dlužník povinen dluh splatit věřiteli.

Cizí zdroje financování tvoří rezervy, bankovní úvěry, obchodní úvěry, leasing, dluhopisy, faktoring, forfaiting aj. (Režňáková, 2012)

Rezervy

V případě, že podnik očekává velký jednorázový náklad, který by v budoucnosti mohl výrazně ovlivnit výsledek hospodaření, může na tento náklad předem vytvořit rezervu. Rezervy jsou členěny dle určení na účelové a obecné, dle vztahu k dani z příjmů na daňové a nedaňové a dle oblasti hospodaření na provozní a finanční (viz Obrázek 1). Účetní jednotka tak v průběhu jednoho roku či více let před očekávaným nákladem zahrne částku do nákladů odpovídající dané potřebě zvýšených výdajů, čímž si vytvoří potřebné zdroje na zmiňovaný budoucí náklad a rozloží ho do více období. Rezervy se účtují na vrub nákladů, čímž dochází ke snížení výsledku hospodaření, naopak její čerpání se účtuje ve prospěch nákladového účtu. (Strouhal, 2019)

Obrázek 1- Členění rezerv

Zdroj: Vlastní zpracování dle Strouhal, 2019

Bankovní úvěry

Úvěry a půjčky představují typické produkty pro domácnosti i firmy, které jsou nabízeny bankovními i nebankovními institucemi. Podniky využívají úvěrů a půjček v případě nedostatku vlastních finančních zdrojů nebo v situacích, kdy mají tyto zdroje vyšší zhodnocení, než jsou náklady spojené s úvěrem. Mezi základní bankovní úvěry patří krátkodobé kontokorentní úvěry, spotřebitelské úvěry, podnikatelské úvěry, dlouhodobé hypoteční úvěry či investiční úvěry firem. (Šoba a Širůček, 2017) Úvěry lze posuzovat dle celé řady kritérií, nejčastěji jsou klasifikovány podle úvěrovaných subjektů. Z tohoto hlediska jsou úvěry členěny na vládní úvěry, úvěry pro firmy a pro jednotlivce. Úvěry mohou být zároveň poskytnuty k rozličným účelům s různou dobou splatnosti (Polouček, 2013). Dle doby splatnosti se úvěry rozlišují na krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé, dle sjednané měny se rozlišují úvěry v cizí a domácí měně, dle účelu použití jsou rozlišeny na investiční úvěry, provozní úvěry, sanační úvěry, spotřebitelské úvěry a osobní úvěry (Valach, 2011)

1.3 Interní zdroje financování

Interní zdroje financování představují financování pomocí zdrojů vytvořených uvnitř podniku. Zároveň lze použít termín samofinancování, které se skládá z odpisů, nerozděleného zisku a dlouhodobých rezerv. (Černohorský, 2020)

Odpisy

Odpisy představují peněžní vyjádření postupného opotřebení hmotného a nehmotného majetku. V účetnictví jsou odpisy účtovány jako náklad podniku, ve financích jsou odpisy označovány jako zdroje. Odpisy vyplývají z činnosti podniku, proto jsou definovány jako přirozený a stabilní zdroj financování. (Černohorský, 2020)

Nerozdělený zisk

Nerozdělený zisk je zisk vytvořený běžnou činností podniku, jenž je tzv. zadržovaný. Cenou nerozděleného zisku jsou náklady obětované příležitosti. Tyto náklady představují jakýsi ušlý zisk, který vznikl nevyužitím zisku jiným způsobem. (Černohorský, 2020)

Dlouhodobé rezervy

Dlouhodobé rezervy jsou charakteristické tím, že je znám účel použití, ale částka a období čerpání rezervy se zpravidla odhadují. Rezervy jsou tvořené z nákladů na pokrytí budoucích závazků, o nichž podnik ví již nyní, nebo se potřebuje zajistit proti možným rizikům. (Černohorský, 2020)

1.4 Externí zdroje financování

Externí zdroje financování jsou definovány jako zdroje získané z vnějšího prostředí podniku. Mezi externí zdroje financování patří emitované akcie, emitované dluhopisy, dlouhodobé úvěry, forfaiting, finanční leasing, investiční dotace aj. (Černohorský, 2020)

Emitované dluhopisy

Dle zákona č. 190/2004 Sb., o dluhopisech je dluhopis charakterizován jako cenný papír, s nímž je spojeno právo majitele požadovat splacení dlužné částky ve jmenovité hodnotě a vyplácení výnosů z dluhopisů k určitému datu a povinnost emitenta tyto závazky splnit. Emitované dluhopisy tvoří významný zdroj dlouhodobého externího financování. Emise dluhopisů představuje proces vydávání dluhopisů na trh, kde si je mohou koupit investoři, čímž poskytnou podniku potřebné finanční prostředky. Emisí dluhopisů a emisí akcií se financují spíše finančně náročnější investice. (Černohorský, 2020)

Leasing

Leasing představuje jednu z alternativních možností, jak v podniku financovat hmotný a nehmotný majetek. Označení leasing má svůj původ v anglickém slově „to lease“, které v překladu znamená pronajmout si, najmout si. Při leasingu vzniká právní vztah mezi dvěma subjekty, kterými jsou poskytovatel leasingu a uživatel předmětu leasingu. Poskytovatel leasingu se smluvně zavazuje, že poskytne předmět leasingu za úplatu na sjednanou dobu nájemci a souvztažně je určeno, jakým způsobem bude s předmětem leasingu nakládáno po uplynutí doby trvání leasingu. Po celou dobu trvání smlouvy je vlastníkem předmětu leasingu jeho poskytovatel, uživatel má pouze právo daný předmět užívat. (Strouhal, 2019)

Důležitým kritériem pro posouzení typu leasingu je vyřešení vlastnických vztahů po skončení leasingové smlouvy. Dle tohoto kritéria rozlišujeme leasing finanční a operativní. Ani po přijetí zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník a zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích není v českém soukromém právu přesná definice finančního leasingu. Jelikož je ale toto vymezení pro daňovou a účetní oblasti velice důležité, byla vytvořena 1. 1. 2014 nová definice v samostatném ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. (Strouhal, 2019)

1.5 Alternativní formy financování

V současnosti se rozvíjí specifické formy financování rozvoje podniku, které mohou být nazvány také jako trendy ve financování podniku. V České republice tyto formy zatím nejsou využívány stejně jako v USA či západní Evropě, i přesto jsou moderní formy financování stále rozvíjejícím se tématem, jehož popularita se neustále zvyšuje. Jedná se zejména o případy podnikatelského záměru, které je třeba financovat z vnějších zdrojů, jelikož jejich realizace je finančně nad možnosti samotného podnikatele či podniku. (Černohorský, 2020)

1.5.1 Crowdfunding

Crowdfunding se stal fenoménem v oblasti financování pouze před několika lety, v širším smyslu má však crowdfunding dlouhou historii. Hlavní myšlenka crowdfundingu je davové vybírání peněz. Používání crowdfundingu sahá do 18. století, kdy Jonathan Swift začal poskytovat půjčky lidem s nízkými příjmy. Tento způsob financování je považován za počátek crowdfundingu, který se později rozmohl až v 20. století. (Ordanini, et al., 2011)

V české verzi dokumentů, které byly vydány Evropskou komisí, je termín crowdfunding přeložen jako „skupinové financování“. Vhodnějším termínem je v tomto případě „financování veřejností“, jelikož v případě crowdfundingu se osoba poptávající kapitál (fundraiser) za účelem financování vybraného projektu obrací na širokou veřejnost, nikoliv na určitou skupinu. Crowdfunding představuje relativně mladou alternativní metodu získávání finančních prostředků spojenou s otevřenou výzvou k veřejnosti, s cílem získat finanční prostředky na určitý projekt. Podniky a jednotlivci mohou tímto způsobem získávat finance pomocí online platform. Zpravidla se jedná o projekty, na které by se peněžní prostředky prostřednictvím bankovních institucí získávaly velmi obtížně. Na výzvu k poskytnutí finančních prostředků je možné reagovat po omezenou dobu, přičemž finanční prostředky jsou obvykle vybírány po malých částkách od velkého počtu věřitelů. (Nemec a Zahránková, 2019)

Crowdfundingové platformy mají obvykle podobu webových stránek umožňujících interakci mezi poptávajícími a veřejností. Na jedné straně se na platformách vyskytují subjekty, které

poptávají finanční prostředky a na straně druhé subjekty, které mají volné finanční prostředky a rozhodly se je investovat.

Základní crowdfundingové modely lze rozdělit do čtyř základních skupin:

- darovací – jednotlivci získávají peněžní prostředky od ostatních jednotlivců pro charitativní účely,
- odměnové – jednotlivci získávají peníze od crowdfunderů výměnou za příslib odměny,
- úvěrové – fyzické osoby či právnické osoby získávají peněžní prostředky od jednotlivců výměnou za dluhový cenný papír se stanovenou úrokovou sazbou,
- investiční – firmy získávají peněžní prostředky od jednotlivců výměnou za podíl na zisku. (Cumming a Johan, 2019)

Darovací model crowdfundingu spočívá v darování finančních prostředků veřejností zpravidla neziskovým vlastníkům konkrétních projektů. Veřejnost u tohoto modelu neočekává jejich vrácení ani žádné protiplnění. Odměnové modely crowdfundingu jsou charakteristické nefinanční odměnou pro poskytovatele kapitálu z řad veřejnosti. Může se jednat například o výtisk knihy či vstupenku na společenskou akci. Zbývající modely jsou charakteristické finančním protiplněním. Úvěrový model spočívá v dočasném poskytnutí finančních prostředků ze strany veřejnosti dlužníkovi, který se zavazuje tyto prostředky vrátit po uplynutí sjednané doby včetně úroku. V případě investiční formy crowdfundingu vlastník projektu nabízí investorům z řad veřejnosti přímou majetkovou účast v určitém projektu například ve formě podílu na zisku. (Neměc a Zahránková, 2019)

Pojem crowdfunding zahrnuje mnoho různých typů financování, jenž používají odlišné obchodní modely. Nejčastěji se crowdfunding liší dle toho, co poskytovatel financí získá jako protiplnění na finanční a nefinanční crowdfunding. (Neměc a Zahránková, 2019)

Nefinanční crowdfunding

Nefinanční crowdfunding zahrnuje veškeré formy poskytování finančních prostředků, u nichž věřitel neočekává jakoukoliv finanční návratnost. Jedná se například o dary či sponzoring. Prvním příkladem nefinančního crowdfundingu bývá uváděno financování výstavby budovy Národního divadla prostřednictvím sbírky od veřejnosti. V případě nefinančního crowdfundingu tak může poskytovatel finančních prostředků získat určitou odměnu, avšak pouze ve formě produktu či služby mající zpravidla nižší hodnotu než samotný příspěvek. (Neměc a Zahránková, 2019)

Finanční crowdfunding

Finanční crowdfunding zahrnuje všechny příspěvky, u nichž poskytovatel finančních prostředků očekává finanční návratnost. Do této skupiny lze zařadit skupinové (P2P) úvěrování neboli lending-based crowdfunding, equity-based crowdfunding a securities-based crowdfunding. (Neměc a Zahránková, 2019)

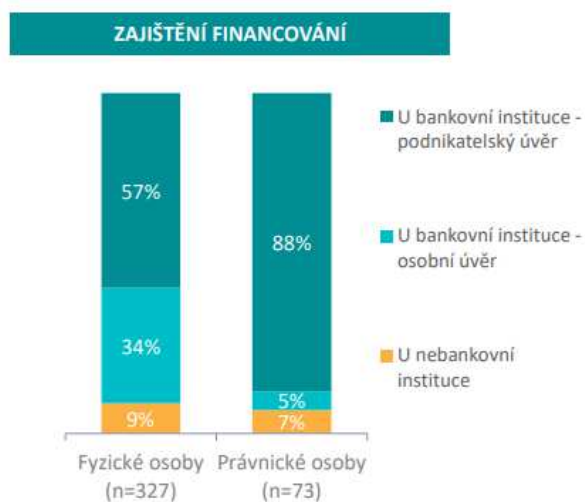
1.5.2 Peer-to-peer úvěrování

Peer-to-peer úvěrování neboli lending-based crowdfunding lze definovat jako systém dluhového davového financování, kdy neregulovaní jednotlivci poskytují dlužníkovi dočasně zpravidla malé částky. Proces se odehrává bez integrace bank na základě zprostředkování přes tzv. P2P platformy. Charakteristické pro peer-to-peer financování je obcházení konvenčních úvěrových procesů, požadavků a bankovních zprostředkovatelů. Trh peer-to-peer půjček poskytuje potřebné finance jak začínajícím podnikům, tak i podnikům již zavedeným. V současnosti tento trh vykazuje působivou míru růstu po celém světě, a ne jinak je tomu v České republice. Pro investory představuje půjčka typu peer-to-peer příležitost získat stabilní výnos ve formě splátek úroků a představují doplněk k tradičním aktivům, jako jsou akcie a dluhopisy. Doposud jsou peer-to-peer půjčky považovány za alternativní investice, nicméně s nízkými úrokovými sazbami je pravděpodobné, že se rozvinou v důležitou součást diverzifikovaného investičního portfolia. (Schmidt, 2020)

1.6 Specifika financování malých a středních podniků a živnostníků

Zdroje financování a jejich evidence se liší s ohledem na právní formu podnikání. Právní osoby mají povinnost vést účetnictví. Povinnost vést účetnictví mají i fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud jejich obrat přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 mil. Kč, a to od prvního dne kalendářního roku. Pokud fyzická osoba, která je podnikatelem, výši obratu nepřekročí, nemusí vést účetnictví a povede daňovou evidenci. (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví)

V závislosti na právní formě podnikání se liší i struktura finančních zdrojů. Začínající živnostníci musí ihned při zahájení své činnosti zvážit, jakým způsobem pokryjí nezbytné finanční výlohy. Na začátku podnikání se nejvíce spoléhají na své vlastní finanční zdroje, případně na půjčky od rodiny či přátel. Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (2018) uvádí, že 91 % živnostníků a malých a středních firem se snaží financovat své podnikání z vlastních zdrojů. 44 % živnostníků a malých a středních firem využívá k financování nové techniky a strojů určených k podnikání také leasing. Neméně oblíbeným zdrojem financování pro živnostníky jsou úvěry. Při volbě způsobu financování se živnostníci zaměřují na cenovou náročnost a výši splátek. Trh podnikatelských úvěrů se trvale rozvíjí. Oproti právníkům osobám, které využijí úvěrové financování až po několika letech fungování podniku, čtvrtina živnostníků využije úvěrové financování ihned při zahájení činnosti. Podnikatelské úvěry využívá 57 % živnostníků. Oproti tomu právnícké osoby využívají podnikatelské úvěry ve výši 88 % (viz Obrázek 2). (Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR, 2018)

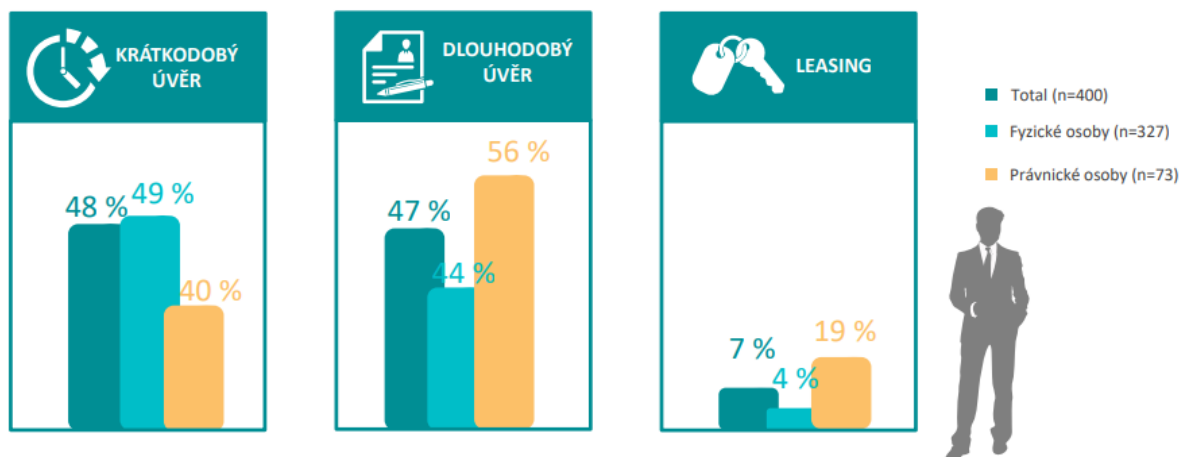

Obrázek 2 - Zajištění financování pomocí podnikatelských úvěrů

Zdroj: Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR, 2018

Při výběru způsobu financování představuje hlavní roli pro podnikatele cena produktu, přičemž podnikatelé již nezvažují pouze úrokovou sazbu, ale celkovou nákladovost úvěru. Nejčastější formou financování u téměř poloviny fyzických osob představuje krátkodobý úvěr, 56 % právnických osob nejčastěji volí dlouhodobý bankovní úvěr jako hlavní formu financování. V neposlední řadě právnické a fyzické osoby využívají leasingové financování (viz Tabulka 1).

Tabulka 1 - Druhy financování u FO a PO

Zdroj: Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR, 2018

Stále častěji využívají živnostníci alternativní formy financování jako již zmíněný leasing, factoring a nově také crowdfunding či peer-to-peer financování. Využití crowdfundingu a peer-to-peer financování je výrazně vyšší u živnostníků než u právnických osob, jelikož na českém trhu se nachází výrazně více P2P platform zaměřujících se na fyzické osoby než na osoby právnické. Dle Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR je pro nebankovní financování nejčastěji využívána společnost PPF Group N.V., jejíž dceřinými společnostmi jsou například Home Credit a Zonky.

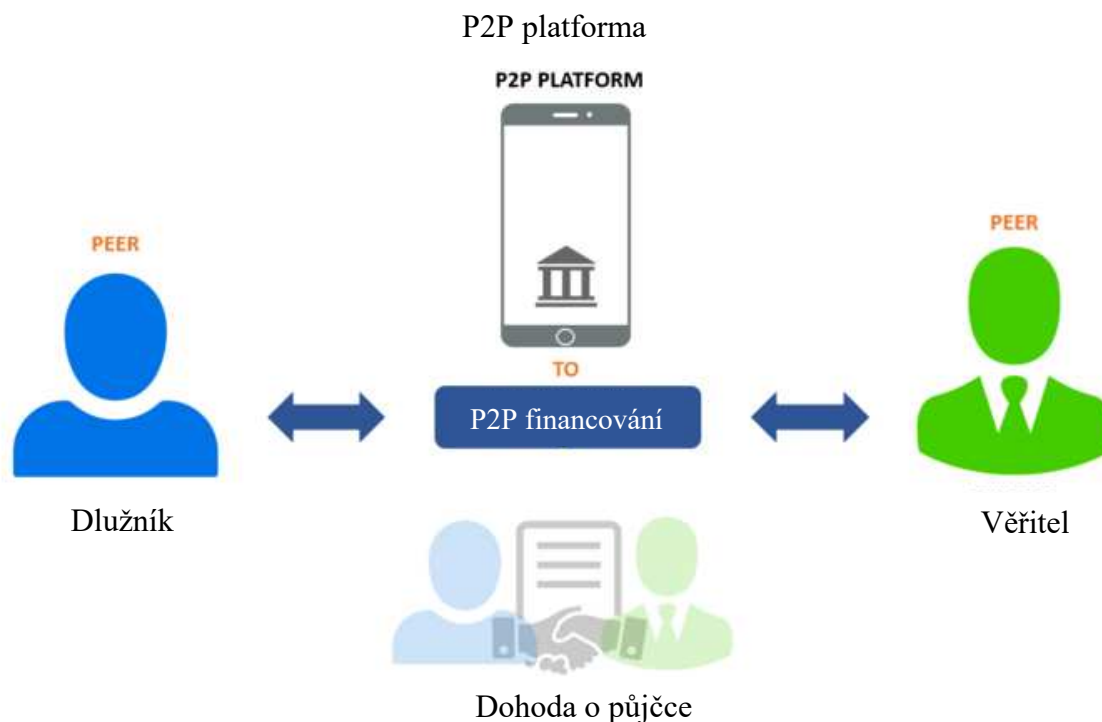
Od počátku fungování Zonky v České republice si lidé vypůjčili 100 040 peer-to-peer úvěrů, z toho 99 299 jich bylo úspěšných. Celkem bylo zainvestováno 15 121 517 000 Kč, z toho Zonky investor zainvestoval 67,43 % úvěrů a investoři 32,57 %. (Zotify, 2021)

2. Peer-to-peer půjčky

Peer-to-peer (P2P) půjčky umožňují jednotlivcům a firmám půjčovat si a poskytovat finanční prostředky prostřednictvím on-line platform namísto využití tradičních bankovních institucí. Jelikož jsou P2P půjčky rozděleny na malé částky, je možné, aby je financovalo mnoho různých věřitelů. Peer-to-peer půjčky jsou často označovány jako alternativní financování, jelikož se jedná o dluhové financování mimo bankovní systém. Rozmách využití peer-to-peer půjček je významně spjat s rozvojem internetu a sociálních sítí, jelikož umožnil tvorbu on-line P2P platform, které slouží jako zprostředkovatel mezi věřiteli a dlužníky. (Schmidt, 2020)

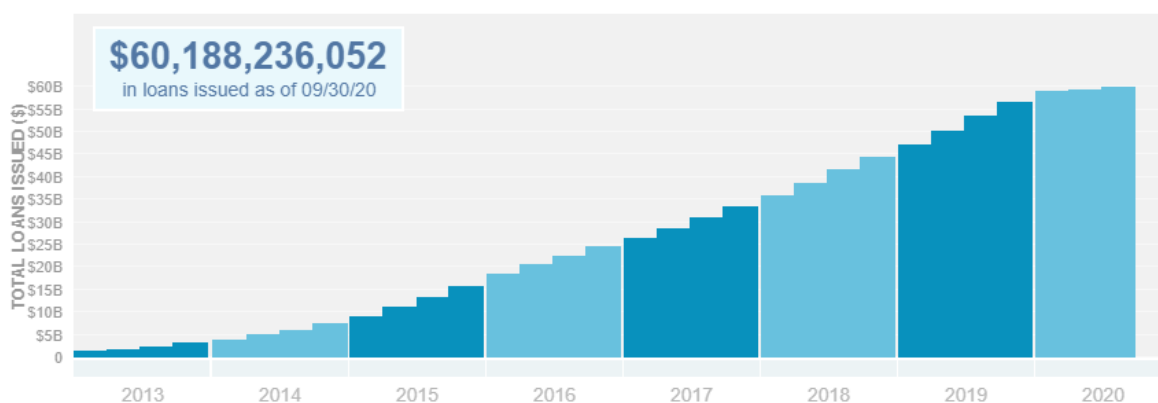
Věřitelé poskytující P2P půjčky mohou být jak fyzické, tak právnické osoby. Odměnu, kterou investor získá poskytnutím peer-to-peer půjčky, je výplata úroků. Jejich výše závisí na době trvání úvěru. Pro investování do P2P půjček musí věřitel splňovat objektivní kritéria, jako je například státní příslušnost, věk aj. Dlužníkem v oblasti P2P půjček jsou opět fyzické a právnické osoby, jež prošly ratingovým systémem. Celý proces peer-to-peer financování probíhá prostřednictvím P2P platformy, na níž může dlužník nabídku věřitele přijmout, či odmítnout (viz Obrázek 3). (Schmidt, 2020)

Obrázek 3 - Peer-to-peer financování
Zdroj: Vlastní zpracování, 2021

2.1 Historie peer-to-peer půjček

Historie P2P půjček sahá do roku 2005, kdy anglická společnost Zopa začala poskytovat tento typ půjček. Do roku 2012 financovala firma Zopa úvěry ve výši 500 milionů liber. Následující rok se objevil největší hráč poskytující peer-to-peer půjčky také ve Spojených státech amerických a postupně se začaly tyto společnosti objevovat po celém světě. Americká společnost Lending Club financovala do roku 2014 úvěry v celkové částce převyšující 5 miliard USD (viz Obrázek 4). Již od roku 2013 poskytuje britská vláda prostřednictvím Funding Circle úvěry malým a středním firmám z důvodu vyšší efektivity poskytování úvěrů a podpory ekonomického růstu. (Půjčměfirmě, 2020)

Obrázek 4 - Celkový objem úvěrů společnosti Lending Club

Zdroj: LendingClub, 2020

V České republice se peer-to-peer financování objevilo v roce 2010, když zde začala působit společnost Bankerat. Největší rozmach peer-to-peer financování nicméně přišel v České republice až v roce 2015 se začátkem působení společnosti Zonky a jejich marketingovou kampaní, která dostala tento pojem do povědomí spousty lidí. Mezi nejvýznamější platformy pro peer-to-peer půjčky patří Bankerat, Zonky, Benefi, Půjčměfirmě, Žlutý Meloun a mnoho dalších. (Půjčměfirmě, 2020)

2.2 Peer-to-peer platformy

Peer-to-peer platformy umožňují interakce mezi poptávkou (dlužníky) a nabídkou (věřiteli) během procesu financování. Vybraná platforma představuje pouze prostředníka, který pomůže půjčku zajistit včetně potřebných smluv, pomocí nichž půjčka získá potřebný právní rámec. Hlavním zdrojem příjmů on-line platformem jsou poplatky za založení, poplatky za obchodování s půjčkami a poplatky z prodlení. Výnosnost on-line platformy závisí do značné míry na obchodním modelu platformy a na struktuře investic. P2P platformy obecně operují s nižšími provozními náklady ve srovnání s úvěrovými institucemi, což jim umožňuje nabízet atraktivní podmínky jak pro věřitele, tak pro dlužníky. Zprostředkovatelé musejí mít vyřešeny všechny právní záležitosti týkající se operací probíhajících na jejich platformě. Vycházejí zejména ze zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru a z obecně platných právních předpisů ČR. Všechny P2P platformy mají povinnost registrovat se u České národní banky a mít uzavřené smlouvy se všemi investory a dlužníky. Smlouvy se uzavírají on-line. (Schmidt, 2020)

Nedílnou součástí on-line peer-to-peer platformem je prověřování klientů a jejich bonity, nicméně toto prověřování není natolik důkladné, jako je u bankovních institucí. Pokud zprostředkovatelská platforma vyhodnotí dlužníka jako příliš rizikového, jeho poptávka se k investorům nedostane, případně se jeho výsledný úrok bude pohybovat i v řádu desítek procent. Tyto sazby bývají přiřazeny vysoce rizikovým žadatelům, kteří by měli jinde se získáním úvěru problém. (Budín, 2020)

Existuje několik způsobů členění peer-to-peer platformem, přičemž mezi nejpoužívanější se řadí členění dle typu dlužníka, obchodního modelu nebo použití půjčky. V případě obchodního modelu se rozlišují standardní peer-to-peer půjčky, peer-to-peer půjčky financované bankou aj. Dle typu dlužníka se rozlišují peer-to-peer spotřebitelské půjčky pro fyzické osoby a peer-to-peer podnikové půjčky pro právnické osoby. V současnosti se stále více využívají peer-to-peer půjčky založené na blockchainu. (Schmidt, 2020)

Pro detailnější analýzu peer-to-peer platformem byly vybrány platformy Zonky, Bankerat a Prestito. Platforma Zonky představuje největší, nejpopulárnější českou P2P platformu, platforma Bankerat dlouhodobě tvoří nejdéle fungující český portál pro poskytování a administraci P2P půjček. Oproti předchozím dlouhodobě fungujícím platformám, třetí

analyzovaná platforma s názvem Prestito byla vybrána z důvodu poměrně krátké existence. Prestito platforma byla vytvořena v roce 2019 a je zákazníky označována jako jedna z nejlepších P2P platforem na českém trhu.

2.2.1 Bankerat

Portál Bankerat představuje aukční platformu, jež se zaměřuje na poskytování a správu peer-to-peer půjček v České republice. Bankerat byl založen v roce 2010 jako první společnost poskytující tento typ půjček na území České republiky. Bankerat je nebankovní společnost se zhruba 60 000 uživateli, přičemž průměrný úrok činí 38 % p.a. Zároveň je nutné počítat s vyšší rizikovostí peer-to-peer půjček. Platforma Bankerat se zejména soustředí na klienty, kterým banky půjčit nechtějí, jelikož nesplňují přísné podmínky. Z toho důvodu se úrokové sazby pohybují kolem 20–40 % (viz Tabulka 2). Bankerat nabízí několik variant půjček:

- půjčky bez registrů a bez doložení příjmu (do 10 000 Kč, max. 1 rok),
- půjčky bez doložení příjmu (do 30 000, max. 2 roky),
- půjčky bez registrů (do 150 000 Kč, max. 3 roky),
- půjčky s doložením příjmu a registrů (do 400 000 Kč, max. 3 roky),
- půjčky se zástavou nemovitosti (do 600 000 Kč, max. 6 let). (Finex, 2020)

Speciální produkty nacházející se v nabídce firmy Bankerat je refinancování nevýhodné půjčky, konsolidace půjček a půjčka na zaplacení exekuce. Nejvýhodnější podmínky lze očekávat u půjčky se zástavou nemovitostí a u půjčky s doložením příjmu a registrů. Negativní záznam v registrech není při žádosti o úvěr od Bankeratu problém. (Finex, 2020)

Tabulka 2- Souhrnná statistika společnosti Bankerat od založení v říjnu 2010

Aktuální poptávka	5 147 000 Kč
Čekajících žádostí	68
Přijaté nabídky	1 023 773 000 Kč
Úspěšných žádostí	25 752
Průměrný úrok	38 % p.a.
Registrovaných uživatelů	60 061

Zdroj: Bankerat, 2020

2.2.2 Zonky

Zonky představuje peer-to-peer platformu, působící na trhu již od roku 2014, jež nabízí lidem půjčky financované peněžními prostředky jednotlivých investorů. Název Zonky vznikl ze spojení slov zebra a donkey, což byli dva dřívější maskoti firmy. V roce 2019 se firma za účelem expanze na zahraniční trhy přejmenovala na Benxy a původní oslí maskot byl vyměněn za žirafu. V České republice firma operuje stále pod svým bývalým názvem. I přesto, že je Zonky známá jako společnost umožňující získat půjčku od lidí jako alternativu k bankovní půjčce, ve skutečnosti patří do PPF Group. Lidé si od vzniku platformy půjčili přes 10 miliard korun, tato částka ale není konečná a neustále roste. Rostoucí trend platí i pro částku, kterou lidé investují přes službu Zonky Rentiér. Za pouhé první tři měsíce investoři investovali přes 100 milionů korun. (Finex, 2020)

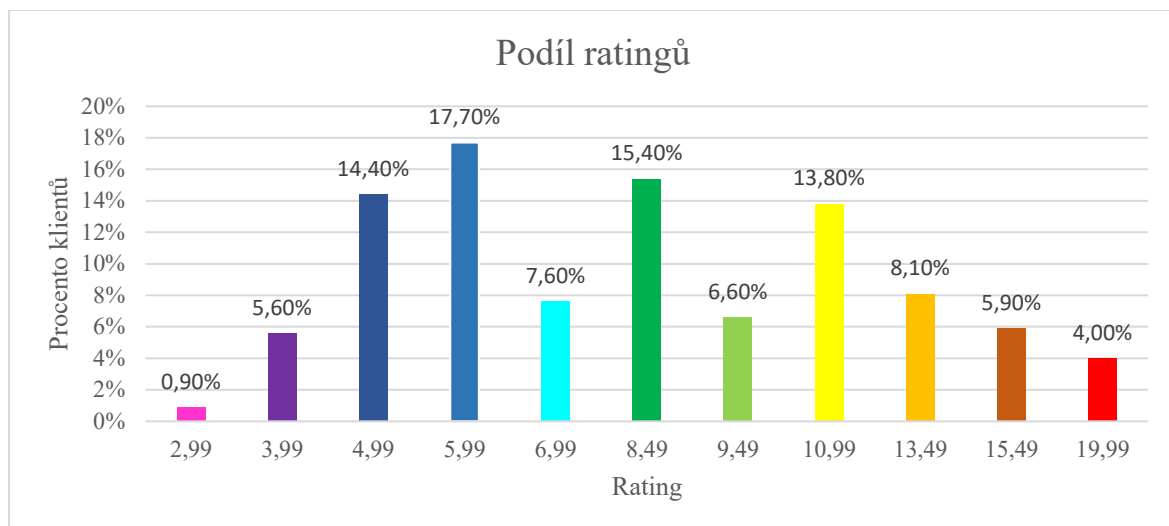
Mezi výhody platformy Zonky patří jednoduché, administrativně nenáročné vyřizování žádosti o půjčku, půjčit si je možné na cokoliv až do výše 900 000 korun přímo z pohodlí domova. Zonky se zároveň pyšní nulovými skrytými poplatky. Za půjčku dlužník platí pouze jednorázový poplatek ve výši 2 % a v případě, že chce půjčku kdykoliv předčasně splatit, má tuto možnost zcela zdarma. Nevýhodou, kterou je třeba zmínit, je neposkytování úvěrů právnickým osobám. (Zonky, 2020)

Oproti platformě Bankerat si Zonky pečlivě vybírá, komu finanční prostředky půjčí a komu nikoliv. Na zonky je možné zažádat o půjčku, pokud klient splňuje následující podmínky:

- věk min. 18 let,
- občan ČR, členského státu EU nebo Ukrajiny s trvalým pobytem na území ČR,
- vlastnictví bankovního účtu v ČR.

Zonky naopak nepůjčí žadateli, pokud je v exekuci nebo pokud od ukončení exekuce uběhlo méně než 5 let, je v insolvenční nebo pokud od ukončení insolvenční exekuce uběhlo méně než 5 let, je žadatel zaznamenán v registrech a měl opakované problémy se splácením svých dluhů. (Finex, 2020)

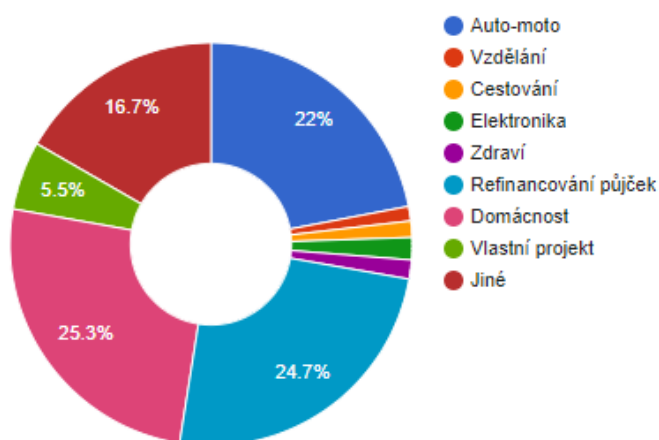
Na obrázku č. 5 je patrné, že nejčastěji stanovená úroková sazba pro klienty činí 5,99 %. Jedná se tedy o nízkorizikové klienty. Následují klienti s ratingem 8,49 % a 4,99 %. Většina klientů je považována platformou Zonky za nízkorizikové klienty, velmi nízkorizikové klienty, či dokonce klienty s minimálním rizikem. (Zotify, 2021)

Obrázek 5 - Podíl ratingů

Zdroj: Vlatní zpracování dle Zotify.cz, 2021

25,3 % fyzických osob si nejčastěji půjčuje finanční prostředky na domácnost. Následuje refinancování půjček, jež zaostává pouze o 0,6 p. b. za půjčkami na domácnost. Na třetím místě se umístily půjčky na motorové vozy ve výši 22 %. Využití finančních prostředků na koupi nového osobního automobilu využil i pan Dušan Kotlár. Následují půjčky na vzdělání a jiné, vlastní projekty. Malé procento klientů využívá vypůjčené finanční prostředky na cestování, elektroniku, zdraví, aj. (viz Obrázek 6).

Obrázek 6 - Využití P2P úvěrů

Zdroj: Zotify, 2021

2.2.3 Prestito

Cílem platformy Prestito je nabídnout uživatelům alternativu k získávání úvěrů a půjček od bankovních i nebankovních institucí. Stejně jako u předchozích platforem, i Prestito spojuje klienty, kteří na jedné straně mají zájem půjčit si určitou finanční částku a na druhé straně investory, kteří mají zájem zhodnotit své peněžní prostředky. Hlavní vizí společnosti je vytvořit na českém trhu aukční portál půjček pro nepodnikatele, který neskrývá před klienty žádné informace a snaží se jim být co nejvíce nápomocný. Klientům, kteří mají zájem půjčit si peněžní prostředky, je umožněno zdarma vytvořit na portálu aukce, které navštěvují uživatelé, jenž chtějí investovat. Do jedné aukce může nabídky podat více investorů současně, záleží tudíž na zájemci o půjčku, kterou nabídku přijme. Z aukcí na vyšší požadované částky nemusí vzejít pouze jeden úvěr, ale i úvěrů několik. (Prestito, 2020)

V případě platformy Prestito si podmínky stanovují samotní žadatelé při sestavování inzerátu, a následně investoři nabízející své peněžní prostředky ke zhodnocení. Z tohoto důvodu na portálu žadatel nenalezne žádné informace o výši úroku, výši splátek apod. Jediné, co portál uvádí je minimální výše požadované částky, která činí 5 000 korun a maximální výše požadované částky, která může dosáhnout do výše 1 000 000 korun. Pomocí kalkulačky zveřejněné na portále si žadatel vyplní požadovanou částku, požadovaný úrok a dobu splatnosti. Dle vyplněných kritérií je kalkulačka schopna vypočítat splátku a RPSN. (Prestito, 2020)

2.3 Proces žádosti o peer-to-peer půjčku

Celý proces žádosti o půjčku začíná tím, že společnost zprostředkávající peer-to-peer půjčky si žadatele prostřednictvím své platformy prověří podobně jako bankovní instituce. Žadatel musí předložit dva platné doklady totožnosti, tj. občanský průkaz, pas, rodný list či řidičský průkaz. Platforma se dále zajímá o typ a výši příjmu žadatele, závazky, dluhy z minulosti, tedy celkově o jeho bonitu. Na základě zhodnocení přiřadí klientovi rating reprezentující jeho schopnost půjčku splatit. Čím lepší rating žadatel získá, tím nižší je jeho úrok. Následně se jeho žádost o půjčku objeví veřejně pro investory, kteří do ní mohou v případě zájmu investovat. Zpravidla bývá u půjček omezena jak nejnížší, tak nejvyšší požadovaná částka. Většina platform informací o bonitě žadatelů zveřejňuje. Některé platformy, jako je například Zonky, jsou známé svou anonymitou a jména svých klientů nezveřejňují. Tito klienti jsou známy pouze pod svojí přezdívkou. Dle podmínek žadatel o půjčku může nabídku investorů přijmout nebo odmítnout. Pokud žadatel o půjčku přijme podmínky investora, je povinen investorovi poslat podepsanou smlouvu společně s vyplněnými dokumenty nutnými k poskytnutí půjčky. Po kontrole dokumentů a smlouvy investor bezodkladně zašle požadovanou částku na bankovní účet žadatele. Výhodou celého procesu žádosti o úvěr je rychlé on-line vyřízení z pohodlí domova. (Prestito, 2020)

Při výpočtu úroku se zohledňuje řada faktorů. Jedním z faktorů, který se promítá do výše úroku, je rizikovost žadatele, tedy schopnost žadatele půjčku splácet. Čím vyšší je riziko nesplácení půjčky, tím je vyšší úrok. Výše úroku se označuje jako již zmíněný rating, který je podstatný zejména pro investory. Po zveřejnění nabídky investoři vidí prostřednictvím platformy příběh, informace o půjčce a přezdívku žadatele. Informace o půjčce zahrnují především výši půjčky, úrok, délku splácení, výši měsíční splátky a počet lidí, kteří žadatele již podpořili. Mezi další informace zobrazující se na platformě je skutečnost, zda byl příjem žadatele ověřený, zda proběhlo ověření v registrech a zda má žadatel uzavřeno pojištění schopnosti splácet. (Finex, 2020)

2.4 Výhody a nevýhody peer-to-peer půjček

Výhody a nevýhody peer-to-peer půjček jsou rozlišovány dle skutečnosti, zda se týkají investorů, či dlužníků. Půjčky typu peer-to-peer mohou oproti jiným formám financování nabídnout celou řadu výhod. Výhodou pro dlužníky mohou být výhodnější úrokové sazby, flexibilní podmínky a on-line proces žádosti o půjčku. S on-line žádostí je spojena také nižší administrativní náročnost. On-line proces žádosti o půjčku může být velmi užitečný, pokud si klient přeje rychle zajistit své prostředky. Připsání peněžních prostředků na účet dlužníka obvykle trvá několik hodin. Díky peer-to-peer půjčkám mohou dlužníci získat půjčku s nižšími úrokovými sazbami, než jaké by mohli získat od tradičních bankovních institucí či stavebních spořitelen. Důvodem je fakt, že investoři poskytují peněžní prostředky přímo dlužníkům prostřednictvím P2P platform, tudíž se s peer-to-peer půjčkami nepojí režijní náklady typické pro většinu poskytovatelů finančních služeb. Tento předpoklad často umožňuje oběma stranám využívat výhodnější sazby. Jednou z hlavních výhod peer-to-peer půjček je možnost nezajištěnosti půjčky, což znamená, že dlužník nemusí ručit osobním majetkem, jako je tomu u jiných typů půjček. (Rozkošný, 2019)

Drobní investoři naopak mohou získat nadprůměrný výnos, který se pohybuje kolem 10 % ročně. Nabídka zhodnocení se na P2P platformách liší, záleží ale i na tom, komu jsou peněžní prostředky poskytnuty. Výnos může být ovlivněn například měnovým rizikem či rizikem vyplývajícím z nezajištěného úvěru. Důležitou výhodou pro investora je také variabilita. Investor si vybírá libovolnou investici dle svého zájmu, rizika a objemu finančních prostředků. Díky minimálnímu požadavku na objem vkládaných prostředků má investor možnost své investice diverzifikovat, tj. poskytnou menší objem prostředků většímu počtu lidí či firem. Platformy umožňují investorům využívat filtrů, které jim automaticky vyhledají skupinu půjček, do které by mohli investovat. Mezi kritéria vyhledávání patří např. úrokový výnos, doba splatnosti půjčky, rating žadatele, účel půjčky, výše půjčky nebo zajištění půjčky. P2P půjčky mohou být poskytovány přes hranice a současně investoři mohou investovat do P2P půjček na mezinárodních platformách. (Rozkošný, 2019)

Jakákoliv P2P platforma vyžaduje úvěrovou kontrolu dlužníka ke zjištění bonity klienta. Proces prověření bonity klienta pomáhá identifikovat pravděpodobnost nesplácení půjček. Důvodem prověřování je především ochrana peněžních prostředků investorů. Některé peer-to-peer platformy vyžadují po klientech tvrdá pravidla. Žadatelům, kteří tato pravidla nesplní, není žádost o půjčku schválena. U P2P platform, fungujících na aukčním principu, má investor možnost požadovat splnění dalších podmínek před poskytnutím investice. Další nevýhodou peer-to-peer půjček je fakt, že většina platform vyžaduje zaplatit poplatek za sjednání půjčky. O svém záměru musí klient přesvědčit více osob než při žádosti o bankovní úvěr. V neposlední řadě je třeba zmínit, že publikováním svého finančního příběhu na internetu ztrácí fyzická osoba anonymitu. (Rozkošný, 2019)

Hlavní nevýhodou týkající se investorů je podstoupení vyššího rizika při dosažení vyššího zhodnocení. Mezi jednotlivými platformami se liší míra zapojení v případě, když dlužník přestane svůj závazek splácet. Je proto nezbytné informovat se ještě před investováním o následujících podmínkách:

- míra prověření bonity dlužníka,
- garance zpětného odkupu nesplacené půjčky platformou,
- průběh vymáhání nesplacených pohledávek,
- právní řád.

Výnosy z peer-to-peer půjček podléhají zdanění dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Zdanění těchto výnosů s sebou nese i zvýšenou administrativu. (Rozkošný, 2019)

2.5 Právní úprava peer-to-peer půjček

Česká republika, podobně jako většina evropských zemí, nemá žádný předpis upravující crowdfunding a peer-to-peer financování, a využívá při řešení úvěrového financování stávající regulace finančních služeb a retailových finančních produktů.

Právní předpisy, které je možné uplatnit pro platformy provozující společné, davové úvěrování, lze rozlišit do tří kategorií:

1. předpisy regulující shromažďování prostředků od veřejnosti a jejich využití,
2. předpisy spotřebitelského práva,
3. předpisy proti praní špinavých peněz.

Platformy mohou poskytovat platební služby dle zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku, zejména pokud se podílejí za úplatu na bezhotovostních převodech peněžních prostředků. Zákon vyžaduje, aby společnosti mající v úmyslu poskytovat platební služby, získaly povolení k činnosti, které poskytuje Česká národní banka. Pokud by platformy přijímaly peněžní prostředky od investorů, mohla by jejich činnost vykazovat znaky přijímání vkladů od veřejnosti dle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách. V závislosti na obchodním modelu platformy přichází v úvahu také aplikace zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech v případě, kdy dochází ke shromažďování finančních prostředků od investorů. Poskytování finančních služeb bez adekvátního povolení představuje správní delikt, jenž může být za určitých okolností kvalifikován jako trestní čin neoprávněného podnikání. (Zahránková, 2016)

3. Představení klienta

Pan Dušan Kotlár, fyzická osoba podnikající dle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, provozuje pohostinské a ubytovací služby v rodinném penzionu Horka, nacházející se v malém městečku Světlá pod Ještědem, na jižní straně Ještědského hřbetu. Součástí penzionu Horka je také travnatá plocha vybízející k mnoha sportovním aktivitám (viz Obrázek 7). Penzion nabízí dvoulůžkové, třílůžkové a čtyřlůžkové pokoje pro páry či rodiny s dětmi. Restaurace, jež je součástí penzionu, je určena nejen pro hosty penzionu, ale také k pořádání rodinných oslav či firemních teambuildingů. Součástí restaurace je poměrně rozsáhlý sál, nabízející sto míst k sezení. (Hotel.cz, 2021)

Obrázek 7 - Penzion Horka
Zdroj: Hotel.cz, 2021

3.1 Realizace investice

V důsledku vládních opatření, týkajících se SARS-CoV-2, byl pan Dušan Kotlár nucen pozastavit provoz penzionu a zaměřil se na rozvoz jídel ze své restaurace. Z tohoto důvodu se rozhodl pořídit nový osobní automobil ŠKODA Fabia Combi ve výbavě Ambition (viz Obrázek 8). Vůz nabízí široké spektrum doplňků a příslušenství. Výhodou vozu Fabia Combi je jeho prostorný zavazadlový prostor potřebný při rozvozu jídel velkému množství zákazníků. Pan Dušan Kotlár se rozhodl pro vozidlo s těmito parametry:

Model:	Fabia Combi
Motorizace:	1,0 TSI 70 kW 5-stup. mech.
Výbava:	Ambition
Barva:	Červená Velvet
Doplňky:	MaxiDot Parkovací senzory vzadu Bluetooth Multifunkční kožený volant Vyhřívaná přední sedadla a vyhřívané ostřikovače čelního skla
Cena:	393 600 Kč (viz Tabulka 3)

Tabulka 3 - Pořizovací cena vozu FABIA COMBI

Fabia Combi 1,0 TSI 70 kW	348 900 Kč
Červená Velvet metalíza	18 300 Kč
Doplňky	44 700 Kč
Pořizovací cena včetně DPH	393 600 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

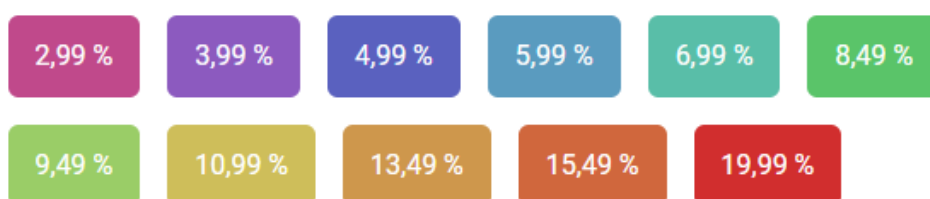

Obrázek 8 - ŠKODA FABIA COMBI

Zdroj: ŠKODA AUTO, 2021

3.2 Nabídka financování od P2P platformy Zonky

Pan Dušan Kotlár v současnosti nemá dostatek finančních prostředků k pořízení osobního automobilu, z tohoto důvodu se rozhodl využít P2P financování. Platforma Zonky nabízí klientům úrokovou sazbu od 2,99 % p.a. do 19,99 % (viz Obrázek 9). Úrokovou sazbu ovlivňují faktory jako rizikovitost žadatele, či riziko pro investora. Čím vyšší je riziko pro investora, tím vyšší je také clientský úrok. Téměř polovina klientů Zonky však získá úrok do 6,99 %. Výše úroku se zároveň odvíjí od skutečnosti, jaké informace o sobě klient vyplní při žádosti o půjčku. (Zonky, 2021)

Obrázek 9 - Přehled úrokových sazeb
Zdroj: Zonky, 2021

Jaký profil klienta si představit pod jednotlivými ratingy?

- 2,99 % - Nejbonitnější klient s nadprůměrnou platební morálkou, Zonky má v tomto zákazníkovi nejvyšší důvěru a nenašla žádné negativní záznamy (minimální riziko).
- 3,99 % - Vysoce bonitní klient s nadprůměrnou platební morálkou, opět nebyl nalezen jediný negativní záznam (minimální riziko).
- 4,99 % - Riziko selhání při splácení půjčky je minimální, byly nalezeny pouze drobnosti, které by neměly ovlivnit bonitu klienta (velmi nízké riziko).
- 5,99 % - Zákazník, jenž za sebou má úvěrovou historii a své závazky platil bez problémů (nízké riziko).
- 6,99 % - Zákazník, jenž platí své závazky bez sebemenších problémů, stále patří mezi nízkorizikové klienty.
- 8,49 % - Zákazník, jenž platí své závazky prakticky spolehlivě, přičemž je stále považován za nízkorizikového klienta.
- 9,49 % - Zákazník, který se vždy vypořádal se svými závazky, měl ale v minulosti drobné problémy se splácením svých závazků.
- 10,99 % - Zákazník, jenž měl v minulosti problémy se splácením závazků, které však dokázal rychle vyřešit (nižší riziko).

- 13,49 % - Zákazník náchylnější k nesplácení závazku při zhoršení jeho ekonomické situace (střední riziko).
- 15,49 % - Zákazník se v minulosti dostal do úvěrových problémů a je tedy vyšší pravděpodobnost selhání při splácení závazku (vyšší riziko).
- 19,99 % - Nejrizikovější klienti, u nichž je vysoká pravděpodobnost, že nebudou schopni splácet své závazky (vysoké riziko). (Zonky, 2021)

Klient si sám vybírá, jakou částku chce půjčit, dobu splácení a maximální částku, kterou dokáže měsíčně splácet. Čím vyšší měsíční splátku zvolí, tím vyšší je pravděpodobnost, že si investor jeho půjčku vybere. Pan Dušan Kotlár se rozhodl pro půjčku ve výši 300 000 Kč, dobu splácení stanovil na 3 roky. Zbýlých 93 600 zaplatí klient z vlastních finančních prostředků. Roční úrok byl stanoven na 5,99 %, jelikož se jedná o nejčastěji stanovovanou úrokovou sazbu. Klient splňuje profil nízkorizikového klienta s úvěrovou historií. Úroková sazba byla zároveň stanovena ve výši 5,99 % na základě obdobných půjček na tržišti Zonky. Vzhledem k tomu, že na platformách lze najít pouze informační úrokové sazby, odvíjející se od bonity klienta, musely být na tržišti vyfiltrováni pouze nízkorizikovní klienti. Na základě vyfiltrování pouze nízkorizikových klientů žádajících o půjčku na motorové vozidlo bylo zjištěno, že klientům, kteří si chtějí pořídit osobní automobil do 300 000 Kč, vychází rating (úroková sazba) nejčastěji 5,99 % (viz Tabulka 4 a 5). (Zotify, 2021)

RPSN neboli roční procentní sazba nákladů je ekonomický ukazatel, který vypovídá o výhodnosti a o úrovni platebních podmínek úvěru. Pomocí RPSN lze posoudit nákladovost úvěru. Povinnost informovat spotřebitele o tomto ukazateli je stanovena na základě zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, kde je současně popsán i postup výpočtu RPSN (Šoba a Širůček, 2017). RPSN u uvedené P2P půjčky činí 7,60 %.

Tabulka 4 - Tržiště P2P půjček

ID	Zonky ID	Datum	Název	Výše úvěru	Délka	Rating
100001	880714	16.04.2021	Auto	160 000 Kč	84	5,99 %
99964	879889	16.04.2021	Automobil	180 000 Kč	60	5,99 %
99935	879729	15.04.2021	Auto	70 000 Kč	72	5,99 %
99864	877010	15.04.2021	Auto-moto	150 000 Kč	120	5,99 %
99563	878006	12.04.2021	Auto-moto	300 000 Kč	120	5,99 %
99464	877306	10.04.2021	Nový vůz	200 000 Kč	120	5,99 %
99395	876907	09.04.2021	Auto	250 000 Kč	78	5,99 %
99385	873414	09.04.2021	Auto	70 000 Kč	60	5,99 %
99119	873373	06.04.2021	Refinancování a auto	300 000 Kč	120	5,99 %
98650	872057	30.03.2021	Nové auto pro rodinu	300 000 Kč	78	5,99 %
98310	870042	25.03.2021	Nové auto	300 000 Kč	78	5,99 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle Zotify, 2021

Tabulka 5 - Specifikace P2P půjčky od platformy Zonky

Požizovací cena bez DPH	325 289 Kč
DPH = 21 %	68 311 Kč
Požizovací cena včetně DPH	393 600 Kč
Počet splátek	36
Perioda splátek	Měsíční
Úroková sazba	5,99 %
Měsíční splátka	9 125,22 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021

Pro výpočet roční anuitní splátky úvěru neboli neměnné, pravidelné platby hrazené v pravidelných časových intervalech se využívá jednoduchý vzorec: (1)

$$S = \frac{V \times i}{1 - (1+i)^{-n}} \text{ kde:}$$

s = roční anuita,

V = zapůjčená částka,

i = úrok,

n = doba splatnosti v letech.

Pro výpočet měsíční anuitní splátky týkající se klienta Dušana Kotlára je nutné vzorec upravit na:

$$S = \frac{V \times \frac{i}{12}}{1 - (1 + \frac{i}{12})^{-12n}} = \frac{300\,000 \times \frac{5,99}{12 \times 100}}{1 - (1 + \frac{5,99}{12 \times 100})^{-12 \times 3}} = 9\,125,22 \text{ Kč}$$

V případě, že by byl zvolen nižší úrok, se pan Dušan Kotlár vystavuje riziku neochoty investora investovat právě do jeho inzerátu/půjčky. Kromě úroku je potřeba zohlednit také RPSN, které je součástí každé půjčky. Na platformě Zonky je RPSN stanoveno ve výši úroku navýšeného o jediný poplatek, který činí 2 % z půjčované částky, tj 6000 Kč. Aby klient zjistil, zda je pro něj půjčka výhodná, je potřeba vypočítat, o kolik půjčku přeplatí. Celkem klient zaplatí 36násobek měsíční splátky, tj. 328 507,92 Kč.

$$9\,125,22 \times 36 = 328\,507,92 \text{ Kč} \quad (2)$$

$$+ 2\% \text{ poplatek} = 6\,000,00 \text{ Kč}$$

Konečná cena = 334 507,92 Kč

$$\text{Přeplatek: } 334\,507,92 - 300\,000 = \mathbf{34\,507,92 \text{ Kč}}$$

Pokud chce klient zjistit, o kolik procent půjčku přeplatí, lze využít jednoduchý koeficient navýšení:

$$\text{Koeficient navýšení} = \frac{\text{Celkové náklady na úvěr}}{\text{Výše úvěru}} = \frac{334\,507,92}{300\,000 \text{ Kč}} = 1,115 \quad (3)$$

V případě, že by si pan Dušan Kotlár zvolil financování prostřednictvím platformy Zonky, přeplatí osobní automobil o 11,5 %. Měsíční splátky se hradí pomocí splátkového kalendáře poskytnutého od platformy Zonky (viz Tabulka 6).

Tabulka 6 - Ukázka splátkového kalendáře od platformy Zonky

Měsíc	Úmor	Úrok	Splátka	Zůstatek dluhu	Kum.zaplacené úroky
1.	7 627,72 Kč	1 497,50 Kč	9 125,22 Kč	292 372,28 Kč	1 497,50 Kč
2.	7 665,80 Kč	1 459,42 Kč	9 125,22 Kč	284 706,48 Kč	2 956,92 Kč
3.	7 704,06 Kč	1 421,16 Kč	9 125,22 Kč	277 002,42 Kč	4 378,08 Kč
4.	7 742,52 Kč	1 382,70 Kč	9 125,22 Kč	269 259,90 Kč	5 760,79 Kč
5.	7 781,17 Kč	1 344,06 Kč	9 125,22 Kč	261 478,73 Kč	7 104,84 Kč
32.	8 900,84 Kč	224,38 Kč	9 125,22 Kč	36 049,90 Kč	28 057,00 Kč
33.	8 945,27 Kč	179,95 Kč	9 125,22 Kč	27 104,62 Kč	28 236,95 Kč
34.	8 989,92 Kč	135,30 Kč	9 125,22 Kč	18 114,70 Kč	28 372,25 Kč
35.	9 034,80 Kč	90,42 Kč	9 125,22 Kč	9 079,90 Kč	28 462,67 Kč
36.	9 079,90 Kč	45,32 Kč	9 125,22 Kč	0,00 Kč	28 507,99 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021

3.3 Nabídka financování od P2P platformy Bankerat

Parametry půjčky pana Dušana Kotlára zůstávají stejné. Klient platformy si může zvolit výši úrokové sazby od 18 % do 55 %. Platí, že zájemce volí maximální úrokovou sazbu, kterou je ochoten přijmout. Čím vyšší úrok zvolí, tím vyšší má šanci, že si investor právě jeho inzerát vybere. V případě, že zájemce o půjčku zvolí výši úrokové sazby příliš nízkou a investoři nejeví o inzerát zájem, doporučuje platforma Bankerat žádost zrušit a vytvořit novou s vyšší úrokovou sazbou. Výše úvěru opět činí 300 000 Kč, tudíž musela být zvolena půjčka s doložením příjmů a registrů, doba splácení je stanovena na tři roky, výši úroku klient stanovil na 18 % (viz Obrázek 10), přičemž platí, že byla zvolena nejnížší maximální úroková sazba, jelikož se dle Bankerat tržistiště jedná o nejčastěji volenou výši úroku. Opět je žadatel považován za nízkorizikového klienta. Bankerat tržistiště bylo vyfiltrováno tak, aby zobrazovalo pouze půjčky s doložením příjmů a registrů. Na základě vyfiltrování podobných žádostí bylo zjištěno, že nejčastěji zvolena úroková sazba dosáhla výše 18 %, a to celkem šestkrát. Následovaly úrokové sazby ve výši 25 % a 30 %, které se u podobných žádostí objevily dvakrát. Nejvyšší úroková sazba činí 38 %, nicméně tato varianta byla zvolena pouze jednou. (viz Tabulka 7 a Obrázek 10).

1 Nastavte si podmínky Vaší půjčky [užitečné rady a tipy](#)

Zvolte typ půjčky
Půjčka s doložením příjmu a registrů

Zadejte částku půjčky
300000 Kč (10 000 Kč - 400 000 Kč)

Zadejte max. úrok
18 % p.a. (18 % p.a. - 55 % p.a.)

Zadejte dobu splácení
6 měsíců 1 rok 2 roky 3 roky 4 roky 5 let 6 let

2 Líbí se Vám splátka?
Měsíční splátka 10 846 Kč

3 Zadejte si žádost o půjčku

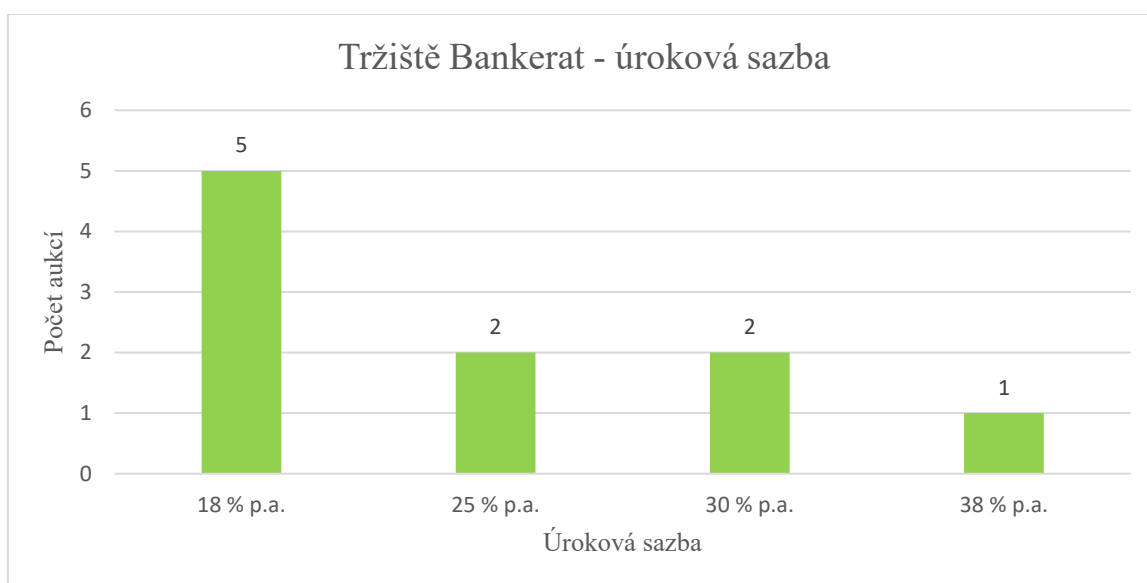
Žádost o půjčku

... a začněte přijímat nabídky

Obrázek 10 - Kalkulace půjčky u platformy Bankerat
Zdroj: Bankerat, 2021

Tabulka 7 - Tržiště Bankerat

Číslo aukce	Částka půjčky	Úrok. sazba	Splatnost	Navýšení	Do konce zbývá
AP1088816	30 000 Kč	18 % p.a.	6 měsíců	1 596 Kč	0 dní, 19:57:47
AP1088862	80 000 Kč	25 % p.a.	36 měsíců	34 516 Kč	3 dny, 19:57:47
AP1088933	10 000 Kč	18 % p.a.	6 měsíců	530 Kč	10 dní, 19:57:47
AP1088936	200 000 Kč	18 % p.a.	36 měsíců	60 280 Kč	10 dní, 19:57:47
AP1089018	150 000 Kč	38 % p.a.	36 měsíců	103 512 Kč	15 dní, 19:57:48
AP1089036	80 000 Kč	18 % p.a.	36 měsíců	24 112 Kč	16 dní, 19:57:48
AP1089053	130 000 Kč	30 % p.a.	36 měsíců	68 684 Kč	Skončeno
AP1089080	225 000 Kč	18 % p.a.	36 měsíců	67 824 Kč	19 dní, 19:57:48
AP1089086	40 000 Kč	25 % p.a.	36 měsíců	17 240 Kč	Skončeno
AP1089092	75 000 Kč	30 % p.a.	36 měsíců	39 624 Kč	20 dní, 19:57:48

Obrázek 11 - Úrokové sazby Bankerat

Zdroj: Vlastní zpracování dle Bankerat, 2021

Dušan Kotlár zvolil typ půjčky s doložením příjmu a registrů s následujícími parametry (viz Tabulka 8):

Tabulka 8 – Specifikace P2P půjčky od platformy Bankerat

Pořizovací cena bez DPH	325 289 Kč
DPH = 21 %	68 311 Kč
Pořizovací cena včetně DPH	393 600 Kč
Počet splátek	36
Perioda splátek	Měsíční
Úroková sazba	18 %
Měsíční splátka	10 845,72 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021

Zadání žádosti o půjčku je zcela zdarma. V případě neschválení půjčky není vyúčtován žádný poplatek. Jediný poplatek, který se k P2P půjčce váže, je poplatek ve výši 5 % z dlužné částky. Pro výpočet anuitní měsíční splátky je opět potřeba využít následující vzorec: (1)

$$S = \frac{V \times \frac{i}{12}}{1 - (1 + \frac{i}{12})^{-12n}} = \frac{300\,000 \times \frac{18}{12 \times 100}}{1 - (1 + \frac{18}{12 \times 100})^{-12 \times 3}} = 10\,845,72 \text{ Kč}$$

Pro výpočet, o kolik pan Dušan Kotlár P2P přeplatí, se opět využije vynásobení měsíční anuitní splátky s počtem měsíců splácení půjčky. K vypočtení konečné částky je nutné přičíst 5% poplatek z dlužné částky, tedy 19 522,30 Kč následujícím způsobem:

$$10\,845,72 \times 36 = 390\,445,92 \text{ Kč} \quad (2)$$

$$+ 5\% \text{ poplatek} = 19\,522,30 \text{ Kč}$$

$$\textbf{Konečná cena} = \textbf{409\,968,22 Kč}$$

$$\text{Přeplatek: } 409\,968,22 - 300\,000 = \textbf{109\,968,22 Kč}$$

Klient zaplatí celkem na splátkách 390 445,92 Kč, což je o 90 445,92 Kč více než byla výše základní jistiny. K tomuto přeplatku je nutno přičíst 5% poplatek z dlužné částky, čímž se přeplatek zvýší o 19 522,30 Kč na hodnotu 109 968,22 Kč. Ke zjištění, o kolik procent půjčku přeplatí, lze využít jednoduchý koeficient navýšení:

$$\text{Koeficient navýšení} = \frac{\text{Celkové náklady na úvěr}}{\text{Výše úvěru}} = \frac{409\,968,22 \text{ Kč}}{300\,000 \text{ Kč}} = 1,367 \quad (3)$$

V případě, že by si klient zvolil financování od platformy Bankerat, přeplatí půjčku o 36,7 %. Měsíční splátku je klient povinen hradit na základě splátkového kalendáře (viz Tabulka 9). Maximální RPSN činí 55 %, pro dlouhodobé P2P půjčky je RPSN však nižší. V případě pana Kotlára činí RPSN 25,49 %.

Tabulka 9 - Ukázka splátkového kalendáře od platformy Bankerat

Měsíc	Úmor	Úrok	Splátka	Zůstatek dluhu	Kum. zaplacené úroky
1.	6 345,72 Kč	4 500,00 Kč	10 845,72 Kč	293 654,28 Kč	4 500,00 Kč
2.	6 440,90 Kč	4 404,81 Kč	10 845,72 Kč	287 213,38 Kč	8 904,81 Kč
3.	6 537,52 Kč	4 308,20 Kč	10 845,72 Kč	280 675,86 Kč	13 213,01 Kč
4.	6 635,58 Kč	4 210,14 Kč	10 845,72 Kč	274 040,28 Kč	17 423,15 Kč
5.	6 735,11 Kč	4 110,60 Kč	10 845,72 Kč	267 305,16 Kč	21 533,76 Kč
32.	10 067,65 Kč	778,07 Kč	10 845,72 Kč	41 803,57 Kč	88 866,57 Kč
33.	10 218,67 Kč	627,05 Kč	10 845,72 Kč	31 584,91 Kč	89 493,62 Kč
34.	10 371,95 Kč	473,77 Kč	10 845,72 Kč	21 212,96 Kč	89 967,40 Kč
35.	10 527,52 Kč	318,19 Kč	10 845,72 Kč	10 685,44 Kč	90 285,59 Kč
36.	10 685,44 Kč	160,28 Kč	10 845,72 Kč	0,00 Kč	90 445,87 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021

3.4 Nabídka financování od P2P platformy Prestito

Poslední nabídku, kterou klient zvažuje, je nabídka P2P půjčky od platformy Prestito. Pan Dušan Kotlár zvolil opět stejné parametry, tzn. půjčku ve výši 300 000 Kč, dobu splácení 3 roky a dle inzerátů jiných žadatelů, kteří mají již půjčky schválené, stanovil úrokovou sazbu 8 %. V tomto případě konečná měsíční splátka vyšla 9400,91 Kč a RPSN činí 12,24 % p.a. (viz Obrázek 12).

Kalkulačka půjček

Částka	<input type="text" value="300000"/>	Kč
Roční úroková sazba	<input type="text" value="8"/>	% p.a.
Splatnost	<input type="text" value="36"/>	měsíců
Splátka	<input type="text" value="9400.91"/>	Kč
RPSN	<input type="text" value="12.24"/>	% p.a.
<input type="button" value="vypočítat"/>		

Obrázek 12 - Kalkulace půjčky u platformy Prestito

Zdroj: Prestito, 2021

V současné době se na tržišti aukcí portálu Prestito nachází 13 inzerátů, přičemž nejčtenější úroková sazba poskytnutá pro nízkorizikové klienty činí 8 % p.a. Jelikož je Dušan Kotlár dle platformy Prestito považován za klienta s nízkým rizikem, jeho úroková sazba činí 8 % p.a. (Tabulka 10). Žadatelé se středním rizikem obvykle získají úrokovou sazbu 20 – 30 %,

avšak nejčtenější úroková sazba činí 25 %. Úroková sazba ve výši 45 % p.a. je na tržišti nejčtenější stanovena pro klienty s vysokým rizikem neschopnosti splácat. (Prestito, 2021)

Klienti s nízkým rizikem

Tabulka 10 - Tržiště aukcí Prestito

Jméno (hodnocení)	Příjem	Úrok p.a.	Splatnost	Výše úvěru	Zajištění	Exekuce	Čas do konce	Oblíbené
<input type="text" value="vše"/>	<input type="text" value="ZAM..."/>	<input type="text" value="1 - ..."/>	<input type="text" value="vše"/>	<input type="text" value="vše"/>		<input type="text" value="vše"/>	<input type="text" value="?"/>	
nipa13 (-)	ZAM	1 %	36 měsíců	150 000 Kč		ne	5 dní, 07:34:30	
Klery13 (-)	ZAM	8 %	120 měsíců	1 000 000 Kč		ne	5 dní, 08:23:39	
Martas057 (-)	ZAM	10 %	36 měsíců	50 000 Kč		ne	6 dní, 11:10:25	
sevcik (-)	ZAM	8 %	84 měsíců	400 000 Kč		ne	12 dní, 05:38:46	

Zdroj: Prestito, 2021

Pro shrnutí veškerých parametrů P2P půjčky od platformy Prestito slouží následující tabulka (viz Tabulka 11).

Tabulka 11 – Specifikace P2P půjčky od platformy Prestito

Požizovací cena bez DPH	325 289 Kč
DPH = 21 %	68 311 Kč
Požizovací cena včetně DPH	393 600 Kč
Počet splátek	36
Perioda splátek	Měsíční
Úroková sazba	8 %
Měsíční splátka	9 400,91 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021

Oproti předchozím platformám si Prestito účtuje poplatky za zveřejnění inzerátu, případně za tzv. topování inzerátu. Topovat inzerát znamená zvýraznit ho před ostatními inzeráty tak, aby si ho investoři všimli rychleji. Tento poplatek je dobrovolný, avšak urychlí celý proces žádosti o půjčku. Zprostředkování půjčky je však zcela zdarma. Poplatek za zveřejnění inzerátu činí 29 Kč, poplatek za topování se pohybuje od 50 Kč do 300 Kč dle výše úvěru. Klient se může setkat s pracovníky Prestito osobně, tyto poradenské služby jsou však také zpoplatněny částkou 250 Kč/hod. + cestovné. Další poplatek, který se k P2P půjčce váže, je 5% poplatek z dlužné částky, tedy 16 921,64 Kč. (Hardyn, 2020)

Pro výpočet anuitní měsíční splátky je opět potřeba využít následující vzorec: (1)

$$S = \frac{V \times \frac{i}{12}}{1 - \left(1 + \frac{i}{12}\right)^{-12n}} = \frac{300\,000 \times \frac{8}{12 \times 100}}{1 - \left(1 + \frac{8}{12 \times 100}\right)^{-12 \times 3}} = 9\,400,91 \text{ Kč}$$

Aby klient zjistil, o kolik P2P půjčku přeplatil, opět poslouží jednoduchý vzorec pro výpočet konečné částky úvěru a pro výpočet koeficientu. Konečná částka úvěru se zjistí vynásobením měsíční splátky s počtem měsíců splácení půjčky. Do konečné částky úvěru je nutné započítat 5% poplatek z dlužné částky a poplatek 29 Kč za zveřejnění inzerátu. Topování inzerátu klient nezvolil.

$$9\,400,91 \times 36 = 338\,432,76 \text{ Kč} \quad (2)$$

$$+ \text{popl. inzerát} = 29,00 \text{ Kč}$$

$$+ 5\% \text{ poplatek} = 16\,921,64 \text{ Kč}$$

Konečná cena = 355 383,40 Kč

$$\text{Přeplatek: } 355\,383,40 - 300\,000 = \mathbf{55\,383,40 \text{ Kč}}$$

Klient zaplatí celkem na splátkách 338 432,76 Kč, což je o 38 432,76 Kč více než byla výše základní jistiny. K tomuto přeplatku je nutno přičíst 5% poplatek z dlužné částky a poplatek ve výši 29 Kč za zprostředkování inzerátu. Konečná částka, kterou klient musí splatit, činí 355 383,40 Kč.

$$\text{Koeficient navýšení} = \frac{\text{Konečná částka úvěru}}{\text{Počáteční částka úvěru}} = \frac{355\,383,4 \text{ Kč}}{300\,000 \text{ Kč}} = 1,184 \quad (3)$$

Pokud si klient zvolí P2P půjčku od platformy Prestito, přeplatí zapůjčenou částku o 18,4 %. Měsíční splátky se splácejí na základě platebního kalendáře (viz Tabulka 12). RPSN v případě této P2P půjčky činí 12,24 %.

Tabulka 12 - Ukázka splátkového kalendáře od platformy Prestito

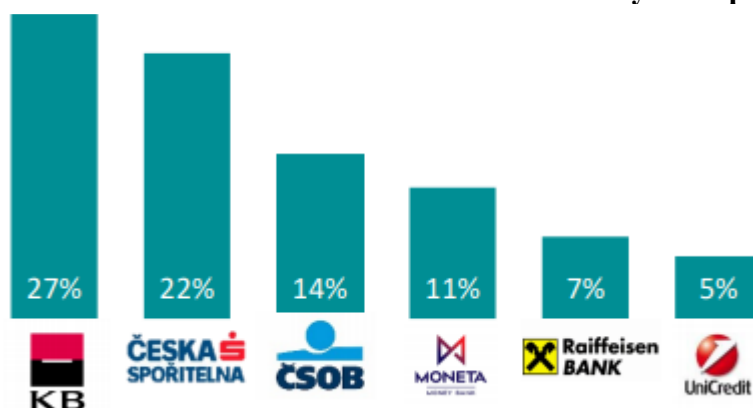
Měsíc	Úmor	Úrok	Splátka	Zůstatek dluhu	Kum. zaplacené úroky
1.	7 400,91 Kč	2 000,00 Kč	9 400,91 Kč	292 599,09 Kč	2 000,00 Kč
2.	7 450,25 Kč	1 950,66 Kč	9 400,91 Kč	285 148,84 Kč	3 950,66 Kč
3.	7 499,92 Kč	1 900,99 Kč	9 400,91 Kč	277 648,92 Kč	5 851,65 Kč
4.	7 549,92 Kč	1 850,99 Kč	9 400,91 Kč	270 099,01 Kč	7 702,65 Kč
5.	7 600,25 Kč	1 800,66 Kč	9 400,91 Kč	262 498,76 Kč	9 503,31 Kč
32.	9 093,72 Kč	307,19 Kč	9 400,91 Kč	36 985,17 Kč	37 814,28 Kč
33.	9 154,34 Kč	246,57 Kč	9 400,91 Kč	27 830,83 Kč	38 060,85 Kč
34.	9 215,37 Kč	185,54 Kč	9 400,91 Kč	18 615,46 Kč	38 246,39 Kč
35.	9 276,81 Kč	124,10 Kč	9 400,91 Kč	9 338,65 Kč	38 370,49 Kč
36.	9 338,65 Kč	62,26 Kč	9 400,91 Kč	0,00 Kč	38 432,75 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021

3.5 Nabídka úvěrového financování od Komerční banky

Pro porovnání P2P půjčky s bankovním úvěrem poslouží v praktické části nabídka od Komerční banky. Komerční banka byla vybrána pro modelový příklad z toho důvodu, že se dle průzkumu Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR jedná o banku nejvíce využívanou mezi živnostníky. Celkem Komerční banku zvolilo 27 % respondentů. Na druhém místě se dle průzkumu umístila Česká spořitelna, kterou využívá 22 % respondentů, a na třetím místě se umístila ČSOB, kterou využívá 14 % fyzických a právnických osob. Zobrazeny jsou pouze banky, které zvolilo minimálně 5 % dotázaných respondentů (viz Obrázek 13).

Oblíbené bankovní instituce v ČR dle dotázaných respondentů

Obrázek 13 - Bankovní instituce

Zdroj: Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR, 2018

Komerční banka představuje jednu ze tří největších bank v České republice, společně s Českou spořitelnou a ČSOB. V současné době je Komerční banka součástí mezinárodní, francouzské skupiny Société Générale. Jedná se o přední bankovní instituci v České republice, střední i východní Evropě, zaměřující se na služby retailového, podnikového a investičního bankovníctví. Banka se zároveň pyšní širokou sítí poboček, vlastní distribuční sítí a přímým bankovníctvím. Mezi specializované služby KB patří zejména penzijní připojištění, stavební spoření, faktoring, spotřebitelské úvěry a pojištění. Finanční skupina KB vlastní nadpoloviční podíl u svých jedenácti dceřiných společností a 49% podíl u jedné přidružené společnosti, Komerční pojišťovny, a.s. Co se týče zákaznické spokojenosti, stala se Komerční banka již sedmkrát bankou roku a získala řadu významných ocenění. (Komerční banka, 2021)

Výhodou spotřebitelského bankovního úvěru od KB je možnost sjednání pojištění schopnosti splácet ve výši 300 Kč/měsíc, nepožadování účelu úvěru a nulové poplatky za správu úvěru, předčasné splacení úvěru, změnu ve smlouvě či výpis z úvěrového účtu. Jediný poplatek, který se k úvěru váže, je jednorázový poplatek ve výši 490 Kč za zpracování žádosti o úvěr. Klient může zvolit úvěr až do výše 2 500 000 Kč a dobu splácení od 1 roku až na 8 let. RPSN u bankovního úvěru činí maximálně 14,88 %. Podmínkou pro získání úvěru od Komerční banky je zřízený běžný účet u této bankovní instituce. Komerční banka zároveň nabízí sjednání úvěru online v internetové a mobilní bance nebo přímo na pobočce do třiceti minut. Klient si může sám zvolit den pro splátku úvěru a rozložit si splácení úvěru na dobu, která klientovi vyhovuje. V neposlední řadě Komerční banka upozorňuje na možnost splatit kdykoliv bez sankcí celou nebo částečnou výši úvěru. U spotřebitelského úvěru má Komerční banka úrokové sazby již od 3,8 % p.a. (viz Tabulka 13). (Komerční banka, 2021)

Tabulka 13 - Přehled úrokových sazeb KB

Výše úvěru	Výše úrokové sazby
10 000 - 50 000 Kč	9,9 % p.a.
50 001 - 150 000 Kč	7,9 % p.a.
150 001 - 300 000 Kč	6,5 % p.a.
300 001 - 500 000 Kč	5,5 % p.a.
500 001 - 2 500 000 Kč	3,8 % p.a.

Zdroj: Vlastní zpracování dle Komerční banka, 2021

Úvěr může získat pouze klient splňující tato kritéria:

1. České občanství nebo trvalý pobyt na území ČR či povolení k pobytu,
2. dva doklady totožnosti,
3. potvrzení o příjmu či daňové přiznání (včetně dokladu o zaplacení daně),
4. bankovní účet u KB.

Parametry spotřebitelského úvěru byly stanoveny stejné jako u P2P půjček. Doba splácení činí 36 měsíců, výši úvěru klient opět zvolil 300 000 Kč. Úroková sazba se liší s ohledem na výši bankovního úvěru. Čím nižší výše úvěru, tím vyšší úroková sazba. Při těchto zvolených parametrech činí úroková sazba stanovená Komerční bankou 6,5 % p.a. a RPSN činí pouhých 6,69 %. Ke zjištění měsíční splátky žadatelům slouží úvěrová kalkulačka, která po dosazení doby splácení a výše úvěru vypočítá měsíční splátku, úrok i RPSN. Vypočtená měsíční splátka činí 9 433 Kč a celková splatná částka 331 552,22 Kč, klient tedy úvěr přeplatí o 31 552,22 Kč (viz obrázek 14). (Komerční banka, 2021)

Obrázek 14 - Úvěrová kalkulačka KB
Zdroj: Komerční banka, 2021

Do RPSN byly započítány tyto poplatky:

- Zpracování žádosti o úvěr 490 Kč,
- spravování úvěru 0 Kč,
- výpis z úvěrového účtu 0 Kč,
- vedení běžného účtu 0 Kč,
- výpis z běžného účtu 0 Kč.

Vstupní podmínky pro výpočet spotřebitelského úvěru jsou: úroková sazba ve výši 6,5 % p.a., jednorázové čerpání úvěru v den vyhotovení kalkulace, pravidelná splátka hrazena vždy k 20. následujícího měsíce, výpis z úvěrového účtu zasílán zdarma elektronicky. Pro zjištění, o kolik procent klient spotřebitelský úvěr přeplatí, opět poslouží koeficient navýšení a údaje ze splátkového kalendáře: (2)

1. splátka úroku = 1 408,33 Kč

$9\,433 \times 34 = 320\,722$ Kč

36. měs. splátka = 9 421,89 Kč

Konečná cena = 331 552,22 Kč

Přeplatek: $331\,552,22 - 300\,000 = 31\,552,22$ Kč

$$\text{Koeficient navýšení} = \frac{\text{Celkové náklady na úvěr}}{\text{Výše úvěru}} = \frac{331\,552,22}{300\,000} = 1,105 \quad (3)$$

V případě, že by se klient rozhodl pro úvěrové financování, přeplatil by zapůjčenou částku o 10,5 %, tedy o 31 552,22 Kč. Komerční banka nejčastěji volí splácení úvěru vždy k 20. v následujícím měsíci, což odráží i příklad splátkového kalendáře (viz Tabulka 14).

Tabulka 14 - Příklad splátkového kalendáře KB

Číslo splátky	Datum splátky	Typ splátky	Výše splátky (Kč)
1	20. 5. 2021	splátka úroku	1 408,33
2 - 35	vždy k 20. dni v měsíci	anuitní splátka	9 433,00
36	20. 4. 2024	anuitní splátka	9 421,89

3.6 Návrh nejvhodnějšího financování

Pro výběr nejvhodnější nabídky od peer-to-peer platformem poslouží tabulka, která přehledně zobrazuje výsledky jednotlivých platformem. Jednotlivé peer-to-peer půjčky jsou porovnány z hlediska finančního, administrativního, z hlediska rychlosti vyřízení procesu žádosti o peer-to-peer půjčku, nutnosti zajištění půjčky prostřednictvím zástavního práva, aj.

Před samotným návrhem nejvhodnější nabídky je potřeba stanovit kritéria, která jsou pro vybraného klienta prioritní a která naopak jeho rozhodnutí ovlivní nejméně. Finanční a nefinanční kritéria byly stanoveny následujícím způsobem:

1. Finanční kritérium

- a. Výše měsíční splátky,
- b. RPSN a úroková sazba,
- c. výše poplatků.

2. Rychlost vyřízení půjčky

3. Zajištění půjčky

4. Možnost pojištění půjčky

5. Komunikace s P2P platformou/bankou

Klient, stejně jako většina živnostníků, stanovil jako svoji prioritu finanční kritérium. V rámci finančního hlediska nejvíce ovlivní jeho výsledné rozhodnutí výše měsíční splátky, dále výše RPSN a úrokové sazby, v neposlední řadě jeho rozhodování ovlivní také výše poplatků jednotlivých platformem. V rámci nefinančních hledisek se na druhém místě umístila rychlost vyřízení půjčky, následuje povinnost zajištění půjčky a možnost pojištění půjčky. Na poslední místo ve svém žebříčku klient zařadil komunikaci s P2P platformou, což znamená, že tato skutečnost ovlivní jeho rozhodnutí nejméně.

Finanční kritérium

Tabulka 15 - Shrnutí finančních aspektů P2P platforem

	Zonky	Bankerat	Prestito
Úroková sazba	5,99 %	18 %	8 %
Měsíční splátka	9 125,22 Kč	10 845,72 Kč	9 400,91 Kč
RPSN	7,60 %	25,49 %	12,24 %
Poplatky	2 % z půjčované částky, tedy 6 000 Kč	5 % z dlužné částky, tedy 19 522,30 Kč	5 % z dlužné částky, tedy 16 921,64 Kč 29 Kč za inzerování 50–300 Kč za topování inzerátu 250 Kč/hod. + cestovné za osobní poradenství
Koeficient navýšení	11,50 %	36,70 %	18,40 %

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021

Při porovnání finanční náročnosti jednotlivých nabídek se jeví jako nejvýhodnější nabídka od platformy Zonky, jež nabídla pro nízkorizikového klienta nejnižší úrokovou sazbu a zároveň nejnižší RPSN, ekonomický ukazatel hodnotící výhodnost úvěru. U platformy Zonky vyšlo RPSN 7,60 %. Z důvodu nízké úrokové sazby vyšla i měsíční splátka nejnižší, tedy 9 125,22 Kč. Zároveň se Zonky pyšní nejnižším poplatkem ve výši 2 % z vypůjčené částky, u zbylých dvou platforem činil poplatek 5 % z dlužné částky. Půjčku klient Dušan Kotlár přeplatí o 34 507,92 Kč, procentuálně půjčku přeplatí o 11,5 %.

Oproti tomu u platformy Bankerat vyšla konečná částka, kterou musí klient zaplatit 409 968,22 Kč, což znamená, že by půjčku přeplatil o 109 968,22 Kč, procentuálně o 36,7 %. RPSN činí 25,49 % a měsíční splátka 10 845,72 Kč. Důvodem, proč půjčka u platformy Bankerat vyšla o tolik vyšší, je skutečnost vysokých úrokových sazeb vlivem zacílení na rizikové klienty. Tato P2P platforma je vhodná spíše pro rizikové klienty, kterým bankovní instituce nejsou ochotny peněžní prostředky vypůjčit. Jelikož klient není v exekuci, insolvenčním řízení ani nemá negativní zápisy v registrech dlužníků, nejeví se pro něj platforma Bankerat z finančního hlediska jako vhodná varianta.

Platforma Prestito nabídla financování s měsíční splátkou 9 400,91 Kč a konečnou částkou ke splacení o 55 383,40 Kč vyšší, než činila vypůjčená částka. Jako jediná P2P platforma si Prestito účtuje kromě 5% poplatku z dlužné částky také poplatek za zprostředkování inzerátu a jeho případné topování. Procentuálně by klient půjčku přeplatil o 18,4 % a RPSN činí

12,24 % (viz Tabulka 15). Prestito se zaměřuje, stejně jako platforma Bankerat, i na rizikovější klienty, kteří ale musí negativní záznam v registrech či exekuci přiznat již při tvorbě žádosti o půjčku. Oproti tomu platforma Zonky jasně vymezuje kritéria, které musí žadatel splňovat, aby P2P půjčku získal, aby ochránila své investory před případným rizikem nesplácení.

Nefinanční kritéria

Tabulka 16 – Shrnutí nefinančních aspektů P2P platform

	Zonky	Bankerat	Prestito
Rychlost vyřízení půjčky	Min. 5 minut - max. 48 hodin	Max. 21 dní	Záleží na schválení inzerátu věřitelem.
Zajištění půjčky	Bez ručitele a zajištění, nevyžadují podpis manžela/manželky.	Doložení příjmů a registrů (300 Kč + poštovné).	Odvíjí se od výše úvěru – nejčastěji notářský zápis, doložení příjmů, ručitel, uznání závazku.
Možnost pojištění půjčky	Ano, Zonkyho záchranná vesta (pojištění schopnosti splácet). Výše úhrady za pojištění činí 8,9 % z výše splátky.	Ne.	Nikoliv od platformy, pouze na základě soukromé dohody mezi věřitelem a žadatelem.
Komunikace s platformou	Velmi rychlá online komunikace skrze e-mail, telefon, chatbot či mobilní aplikaci, případně osobně na pražské pobočce.	Velmi rychlá online komunikace skrze e-mail či telefon. V případě nutnosti osobního setkání lze navštívit pražskou pobočku.	Pouze online komunikace skrze e-mail či telefon v pracovní dny. Osobní setkání s poradcem je zpoplatněno.

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021

Rychlost vyřízení půjčky

Jelikož klient stanovil prioritu rychlosti vyřízení půjčky jako druhou nejvyšší, je opět nejvhodnější volbou pro klienta P2P platforma Zonky. Vyřízení půjčky je rychlé a administrativně nenáročné. Půjčka může být připsána na účet do 5ti minut, maximálně pak do 48 hodin, pokud klient pošle všechny potřebné údaje. Oproti tomu P2P platformy Bankerat a Prestito vyžadují po klientech výpisy z registrů či jiné výpisy, které proces vyřízení žádosti o půjčku prodlužují. Zároveň se prodlužuje délka vyřízení půjčky v případě, že investor o naši půjčku nejeví zájem. V takovém případě obě platformy doporučují inzerát

po týdnu zrušit a vytvořit nový s jinými parametry. Bankerat stanovil maximální dobu, za kterou musí být půjčka připsána na účet klienta, na 21 dní. U platformy Prestito obvykle záleží na schválení půjčky věřitelem a podpisu smlouvy oběma stranami.

Zajištění

Nutnost zajištění úvěru se v žebříčku Dušana Kotlára umístila na třetím místě, stále se tedy jedná o poměrně důležité kritérium v rozhodovacím procesu. I při zvolení nejvyšší možné půjčky ve výši 900 000 Kč platforma Zonky nevyžaduje podpis manžela/manželky, ručitele, zajištění ani zástavu nemovitosti. Oproti tomu platformy Bankerat a Prestito při určitých podmínkách zajištění vyžadují. Zajištění majetku závisí především na výši půjčky a dohodě s investorem. Platforma Bankerat vyžaduje doložení příjmů a registrů, přičemž cena těchto výpisů činí 300 Kč + poštovné. Platforma Prestito opět dává na výběr klientovi, zda zajištění úvěru využije, či nikoliv. Dle tržiště je nejčastěji využívaným zajištěním notářský zápis, uznání závazku a doložení příjmů.

Možnost pojištění

Na čtvrtém místě se umístilo nefinanční kritérium pojištění v případě neschopnosti splácet úvěr. V tomto případě pojištění poskytuje pouze platforma Zonky, u níž si klient může zvolit k P2P půjčce Zonkyho záchranou vestu, která obsahuje pojištění pro případ neschopnosti splácet a benefity okamžité pomoci. Výše úhrady za zprostředkování pojištění schopnosti splácet činí 8,9 % z výše splátky. Platformy Bankerat a Prestito možnost pojistit se pro případ neschopnosti splácet vůbec nenabízejí. Prestito však nezakazuje, aby si žadatel a věřitel mezi sebou vytvořili soukromou dohodu o pojištění.

Komunikace s P2P platformou

Komunikace se všemi platformami je poměrně rychlá, přičemž Zonky a Bankerat nabízejí jak online komunikaci, tak i osobní komunikaci přímo na pobočce. Se Zonky je možné se spojit prostřednictvím telefonu, e-mailu, mobilní aplikace, či chatbotu na webových stránkách. Bankerat lze kontaktovat telefonicky nebo e-mailem. Zvláštností platformy Prestito je možnost komunikace pouze online, v důležitých případech si však klient může domluvit schůzku s osobním poradcem. Tato konzultace vyjde klienta na 250 Kč/hodinu plus má povinnost proplatit poradci cestovné (viz Tabulka 16).

Klient Dušan Kotlár vyhodnotil tři nabídky pro financování dle žebříčku stanovených, prioritizovaných kritérií, a jelikož je pro něj nejdůležitější finanční hledisko a rychlost vyřízení půjčky, zvolil nabídku od P2P platformy Zonky. Je nutné zmínit, že i všechny ostatní aspekty vyšly nejuvýhodněji právě u platformy Zonky, pouze komunikaci s platformou lze hodnotit kladně i u platformy Bankerat.

Nyní přichází na řadu komparace P2P půjčky od Zonky s klasickým bankovním úvěrem poskytnutým od Komerční banky, aby bylo zjištěno, které financování vychází pro klienta v současnosti efektivněji. Stanovená finanční a nefinanční kritéria mají opět stejnou váhu jako při předchozím srovnání. Pro porovnání těchto kritérií poslouží následující tabulka (viz Tabulka 17).

Tabulka 17 - Komparace P2P půjčky a bankovního úvěru

	Zonky	Komerční banka
Finanční kritérium		
Úroková sazba	5,99 %	6,50 %
Měsíční splátka	9 125,22 Kč	9 433 Kč
RPSN	7,60 %	6,69 %
Poplatky	2 % z půjčované částky, tedy 6 000 Kč	Poplatek za zpracování a vyhodnocení žádosti o úvěr ve výši 490 Kč, ostatní poplatky nulové.
Koeficient navýšení	11,50 %	10,50 %
Nefinanční kritérium		
Rychlost vyřízení půjčky	Min. 5 minut - max. 48 hodin	Vyřízení do 24 hodin (pro klienty s předschváleným úvěrovým limitem)
Zajištění půjčky	Bez ručitele a zajištění, nevyžadují podpis manžela/manželky.	Možnost zajištění úvěrů (ručením, vkladem u KB nebo stavebním spořením u Modré pyramidy stavební spořitelny) dle výše úvěru.
Možnost pojištění půjčky	Ano, Zonkyho záchranná vesta (pojištění schopnosti splácet). Výše úhrady za pojištění činí měsíčně 8,9 % z výše splátky, tedy 812 Kč.	Ano. 0,10 % měsíčně z poskytnuté výše úvěru, tedy 300 Kč měsíčně (pojištění schopnosti splácet).
Komunikace s platformou	Velmi rychlá online komunikace skrze e-mail, telefon, chatbot či mobilní aplikaci, případně osobně na pražské pobočce.	Velmi rychlá online komunikace skrze e-mail, telefon, či mobilní aplikaci, nebo osobně na pobočkách v celé České republice.

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021

Finanční kritérium

Při porovnání nejdůležitějšího finančního kritéria pro klienta, kterým je výše měsíčních splátek jednotlivých nabídek, se jeví výhodněji nabídka od platformy Zonky, jež nabídla pro nízkorizikového klienta měsíční splátku ve výši 9 125,22 Kč. Oproti tomu Komerční banka nabízí u bankovního úvěru měsíční splátku ve výši 9 433 Kč. Druhou nejvyšší prioritu při rozhodování klienta má výše úrokové sazby, která je opět u platformy Zonky nižší, činí 5,99 % p.a. Pro porovnání, úroková sazba stanovená Komerční bankou činí 6,5 % p.a. Vlivem téměř nulových poplatků Komerční banka nabízí nižší RPSN, které činí 6,69 %. Zonky nabízí RPSN ve výši 7,6 %, jedná se tedy také o velmi nízké procento. Banka nabízí pouze jediný poplatek, který činí 490 Kč za zprostředkování úvěru, kdežto u platformy Zonky klient hradí poplatek 6 000 Kč.

Nefinanční kritérium

V rámci nefinančních kritérií definovaný klient hodnotí rychlost vyřízení půjčky, zajištění půjčky, možnost pojištění půjčky a v neposlední řadě komunikaci s platformou či bankou.

Rychlost vyřízení půjčky

Rychlost vyřízení půjčky je posouzena jako druhé nejdůležitější kritérium definovaného klienta. Vyřízená peer-to-peer půjčky na platformě Zonky je časově téměř totožná jako vyřízení bankovního úvěru u Komerční banky. Jak Zonky, tak Komerční banka nabízejí možnost sjednání úvěru online prostřednictvím aplikace, což trvá zhruba 5 minut. Platforma Zonky má stanoveno, že půjčka musí být vyřízena maximálně do 48 hodin. Na druhé straně Komerční banka upozorňuje klienty, kteří nemají předschválený úvěrový limit, že vyřízení žádosti může trvat poněkud déle. V případě, že má klient předschválen úvěrový limit, dokáže Komerční banka vyřídit bankovní úvěr maximálně do 24 hodin.

Zajištění

Platforma Zonky nevyžaduje žádné zajištění ani v případě nejvyšších půjček. Nevyžadují ručitele, dokonce ani podpis manžela/manželky při podepisování smlouvy. Oproti tomu Komerční banka může vyžadovat zajištění u vyšších úvěru ve formě ručení, vkladu u KB nebo stavebního spoření u Modré pyramidy stavební spořitelny.

Pojištění

Výhodou obou variant financování je možnost sjednání pojištění pro případ neschopnosti splácet úvěr. Zonky nabízí měsíční pojištění ve výši 8,9 % z měsíční splátky, u definovaného klientů pojištění činí 812 Kč měsíčně. Komerční banka nabízí pojištění ve výši 0,1 % měsíčně z poskytnuté částky, tedy 300 Kč. Cena pojištění vyšla značně nižší u klasické bankovní instituce.

Komunikace

Komunikace se Zonky i Komerční bankou je velmi rychlá, jednoduchá a může být zprostředkována online, prostřednictvím emailu, telefonátu, či webové aplikace, nebo osobně na pobočce. Jediným rozdílem je počet poboček, kterým Zonky a Komerční banka disponují. Zatímco Zonky nabízí pouze jednu pražskou pobočku, Komerční banka má rozmístěny své pobočky po celé České republice, což může pro většinu klientů představovat značnou výhodu.

Dušan Kotlár po dlouhém rozhodování vyhodnotil nabídku od peer-to-peer platformy Zonky a bankovní úvěr od Komerční banky dle žebříčku stanovených kritérií. Z toho důvodu, že je pro něj nejdůležitější výše měsíční splátky a výše úroku, zvolil nabídku od P2P platformy Zonky. Zároveň je nutné zmínit, že další dvě důležitá, nefinanční kritéria, kterými jsou rychlost vyřízení půjčky a zajištění, vyšla výhodněji u platformy Zonky. Na druhou stranu RPSN, pojištění a komunikace s platformou jsou hodnoceny jako výhodnější u Komerční banky. Dle komparace peer-to-peer financování a úvěrového financování lze poznamenat, že se peer-to-peer financování v současnosti značně přibližuje nabídkám od bank, v případě platformy Zonky dokonce převyšuje úvěrové nabídky. Tato bakalářská práce prokázala, že peer-to-peer financování dokáže konkurovat produktům od bankovních institucí a nejedná se o půjčky pouze pro klienty, kteří by v bance úvěr nezískali, ale poskytují výhodné podmínky i pro bonitní klienty.

Závěr

Peer-to-peer financování představuje moderní způsob financování majetku, jehož oblíbenost se každoročně v České republice zvyšuje. Jedná se o typ financování, kdy lidé půjčují lidem bez jakéhokoliv osobního kontaktu. Peer-to-peer platformy na rozdíl od bankovních institucí jsou schopné půjčit peněžní prostředky klientům s negativními záznamy v registru dlužníků, případně klientům v exekuci či insolvenční. Peer-to-peer platformy nabízí úrokové sazby, jež odrážejí rizikovost žadatele. Peer-to-peer platformy představují pouze on-line zprostředkovatele, který shromažďuje žadatele o půjčky a investory, kteří mají zájem do půjček investovat.

Financování plánovaných investic a výběr nejvhodnější varianty peer-to-peer financování je považováno za složitý proces, který musí každý klient individuálně promyslet. Je potřeba stanovit, jaké hledisko je pro klienta prioritní a brát v úvahu rizika plynoucí z peer-to-peer financování. V případě špatného rozhodnutí by se mohl klient dostat do finančních problémů vlivem neschopnosti půjčku splácet.

Teoretická část bakalářské práce je zaměřena na detailní charakteristiku zdrojů financování, jejich členění a na specifika financování malých a středních podniků a živnostníků. V následující části je blíže představen crowdfunding a peer-to-peer financování, které představuje hlavní téma této bakalářské práce. V rámci peer-to-peer půjček jsou charakterizovány jejich výhody a nevýhody, historie, proces žádosti o půjčku a v neposlední řadě jsou analyzovány tři vybrané peer-to-peer platformy, kterými jsou nejpoblárnější platforma Zonky, nejstarší platforma působící v České republice Bankerat a nejnovější platforma Prestito.

V praktické části je představen klient Dušan Kotlár, který na základě živnostenského oprávnění provozuje ubytovací a pohostinské služby ve svém penzionu Horka. Definovaný klient se rozhodl investovat do osobního automobilu sloužícího k podnikání. Hlavním cílem bakalářské práce je komparace nabídek peer-to-peer financování a na základě zjištěných výsledků zhodnotit a vybrat nejvhodnější variantu peer-to-peer financování pro klienta. V závěru je peer-to-peer půjčka, zhodnocena jako nejvhodnější, komparována s bankovním úvěrem od Komerční banky. Rozhodnutí o nejvhodnější variantě je uskutečněno na základě

finančního hlediska, rychlosti vyřízení žádosti o půjčku, zajištění majetku, možnosti pojištění půjčky a komunikace s peer-to-peer platformou či bankovní institucí.

Dušan Kotlár stanovil nejvyšší prioritu finančnímu hledisku půjčky, a to výši měsíční splátky, výši úrokové sazby a RPSN a výši poplatků. Dle výsledků nabízí pro klienta s nízkým rizikem nesplacení půjčky nejnižší měsíční splátku, úrokovou sazbu a RPSN platforma Zonky. Zároveň se Zonky pyšní nejnižším poplatkem ve výši 2 % z vypůjčené částky, u zbylých dvou platforem činí poplatek 5 % z dlužné částky. Půjčku klient Dušan Kotlár přeplatí u Zonky o 11,5 %. Oproti tomu u platformy Bankerat by půjčku přeplatil o 36,7 % a u platformy Prestito by klient půjčku přeplatil o 18,4 %.

Rychlost vyřízení půjčky považuje klient jako svoji druhou nejvyšší prioritu. Dle výsledků je nejvhodnější volbou pro klienta P2P platforma Zonky, jelikož půjčka může být připsána na účet do pár minut, maximálně pak do 48 hodin. Oproti tomu P2P platformy Bankerat a Prestito vyžadují po klientech výpisy z registrů či jiné výpisy, které proces vyřízení žádosti o půjčku značně prodlužují.

Zajištění úvěru se v žebříčku definovaného klienta umístilo na třetím místě, stále se tedy jedná o poměrně důležité kritérium v rozhodovacím procesu. Platforma Zonky nevyžaduje podpis manžela/manželky, ručitele, zajištění ani zástavu nemovitosti. Na druhou stranu platformy Bankerat a Prestito vyžadují zajištění ve formě doložení příjmů a výpisů z registrů. Zajištění majetku však závisí především na výši půjčky a dohodě s věřitelem.

Možnost pojistit se pro případ neschopnosti splácet získal definovaný klient pouze u platformy Zonky. Měsíční cena za pojištění činí 812 Kč. Zbylé peer-to-peer platformy možnost pojištění vůbec nenabízí, nicméně platforma Prestito nezakazuje klientovi zajistit si pojištění soukromě. Komunikaci klient zhodnotil u všech vybraných peer-to-peer platforem kladně, avšak Zonky a Bankerat nabízí oproti platformě Prestito možnost osobní návštěvy. Prestito komunikuje s klienty pouze online, pokud klient vyžaduje osobní setkání s poradcem, účtuje si platforma poplatek 250 Kč/hod. + proplacení cestovného.

Při porovnání nabídek od peer-to-peer platforem Zonky, Bankerat a Prestito vyhodnotil klient dle stanovených finančních a nefinančních kritérií jako nejvýhodnější nabídku od platformy Zonky, jelikož v jejím případě vyšly nejvíce prioritizované aspekty nejpříznivěji. Následně byla varianta od Zonky komparována se spotřebitelským úvěrem od Komerční

banky z důvodu zjištění, zda peer-to-peer financování dokáže v současnosti konkurovat produktům od bankovních institucí. Pro komparaci byla zvolena shodná finanční a nefinanční kritéria se shodnou prioritou pro definovaného klienta.

Platforma Zonky nabídla klientovi nižší měsíční splátku a úrokovou sazbu než Komerční banka. Komerční banka však poskytla nižší RPSN a výši poplatků. Jelikož pro klienta má vyšší prioritu výše měsíční splátky a výše úroku, jeví se pro něj příznivěji z finančního hlediska peer-to-peer financování. Rychlost vyřízení spotřebitelského úvěru od Komerční banky závisí na skutečnosti, zda má klient předschválený úvěrový limit. Pokud nemá úvěrový limit předschválen, prodlužuje se proces vyřízení spotřebitelského úvěru. Oproti tomu platforma Zonky má stanovenou lhůtu vyřízení půjčky maximálně do 48 hodin, což klient považuje za značnou výhodu.

Zajištění půjčky shledává klient příznivěji u platformy Zonky, jelikož nevyžaduje žádné zajištění, ani v případě maximální výše půjčky. Komerční banka může vyžadovat u vyšších úvěrů zajištění ve formě ručení, vkladu u KB nebo stavebního spoření u Modré pyramidy stavební spořitelny. Při porovnání možnosti pojištění Komerční banka nabízí značně nižší měsíční poplatek za zprostředkování pojištění pro případ neschopnosti splácet, a to ve výši 300 Kč. Platforma poskytuje Zonkyho záchrannou vestu pro případ neschopnosti splácet, nicméně měsíční poplatek za zprostředkování pojištění činí 812 Kč. Komunikace s bankou či platformou je jednoduchá a rychlá v obou případech. Zonky komunikuje s klienty převážně online, pokud však je potřeba osobní kontakt, má klient možnost navštívit pražskou pobočku. Komerční banka má však pobočky rozmístěné po celé České republice.

Dle stanovených priorit a zhodnocení všech aspektů se definovaný klient rozhodl i v rámci druhé komparace využít nabídku peer-to-peer financování od platformy Zonky, jelikož nabídla výhodnější výši měsíční splátky, nižší úrokovou sazbu, půjčku vyřídí ihned, maximálně však do 48 hodin, nevyžaduje žádné zajištění a poskytuje Zonkyho záchrannou vestu pro případ neschopnosti splácet půjčku. Zároveň i komunikace je hodnocena jako velmi rychlá a jednoduchá. V závěru lze potvrdit, že jsou v současnosti peer-to-peer půjčky schopny konkurovat klasickým, bankovním produktům, či dokonce převýšit nabídky od bankovních institucí.

Seznam použité literatury

Citace:

ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR. 2020. *Financování podnikání*. [online]. Praha: AMSP. [cit. 2021-04-04]. Dostupné na: <https://amsp.cz/firma-4-0-2/>

BANKERAT. 2021. *Půjčka*. [online]. Praha: Bankerat a.s. [cit. 2021-04-04]. Dostupné na: <https://www.bankerat.cz/pujcka/>

BONDSTER. 2020. *Průvodce žadatele*. [online]. Praha: BONDSTER Marketplace s.r.o. [cit. 2021-04-04]. Dostupné na: https://www.pujcmefirme.cz/Content/documents/PRUVODCE_ZADATELE.pdf

BUDÍN, Jan. 2020. *Peer to peer půjčky: jak funguje hit posledních let*. [online]. Brno: Top-in.cz. [cit. 2021-04-04]. Dostupné na: <https://www.banky.cz/clanky/peer-to-peer-pujcky-jak-funguje-hit-poslednich-let/?ref=copy>

FINEX. 2021. *P2P půjčky – Jak fungují a jak do nich investovat?* [online]. Praha: FINEX MEDIA s.r.o. [cit. 2021-04-04]. Dostupné na: <https://finex.cz/rubrika/investice/p2p-pujcky/>

HARDYN, Michal. 2020. *Prestito*. [online]. Praha: Navigátor úvěrů. [cit. 2021-30-04]. Dostupné na: <https://www.navigatoruveru.cz/prestito/>

HOTEL.CZ, a.s. 2021. *Penzion Horka*. [online]. Praha: Hotel.cz, a.s. [cit. 2021-04-04]. Dostupné na: <https://penzion-horka.hotel.cz/>

KOMERČNÍ BANKA. 2021. *Osobní půjčka*. [online]. Praha: Komerční banka, a.s. [cit. 2021-30-04]. Dostupné na: <https://www.kb.cz/cs/obcane/pujcky/osobni-pujcka>

PRESTITO. 2021. *Půjč si - půjčka od lidí*. [online]. Praha: HM Capital Partners s.r.o. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: <http://www.prestito.cz/stranky/3/pujc-si-pujcka-od-lidi>

PROQUEST. 2019. *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz>.

ROZKOŠNÝ, Petr. 2019. *Základní výhody a nevýhody P2P půjček poskytovaných v České republice*. [online]. Praha: Kurzy.cz. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/zpravy/512491-zakladni-vyhody-a-nevyhody-p2p-pujcek-poskytovanych-v-ceske-republice/>

SCHMIDT, Jonas. 2020. *P2P Lending Explained: Business Models, Definitions & Statistics*. [online]. Praha: P2P Market Data. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: <https://p2pmarketdata.com/p2p-lending-explained/>.

ZAHRÁNKOVÁ, Jana. 2016. *Právní úprava společného financování (lending-based crowdfunding) v ČR*. [online]. Praha: Glatzová & Co., s.r.o. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/pravni-uprava-spolecneho-financovani-lending-based-crowdfunding-v-cr-103660.html>

ZONKY. 2021. *Časté dotazy, když si chcete půjčit*. [online]. Praha: Benxy s.r.o. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: <https://zonky.cz/otazky-a-odpovedi/>

ZOTIFY. 2021. *Notifikace nových půjček na tržišti*. [online]. Praha: Benxy s.r.o. [cit. 2021-30-04]. Dostupné z: <https://zotify.cz/>

Bibliografie:

CUMMING, Douglas a Sofia JOHAN. 2019. *Crowdfunding: Fundamental Cases, Facts, and Insights*. London: Academic Press. ISBN 978-0-12-814637-8.

ČERNOHORSKÝ, Jan. 2020. *Finance: od teorie k realitě*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-2215-8.

HRDÝ, Milan a KRECHOVSKÁ, Michaela. 2017. *Podnikové finance v teorii a praxi*. 2. akt. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7552-450-8.

LIŠKA, Petr, Štefan ELEK a Karel MAREK. 2014. *Bankovní obchody*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7478-510-8.

NĚMEC, Libor a Jana ZAHŘÁNKOVÁ. 2019. *Finanční crowdfunding*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7552-980-0.

ORDANINI, Andrea, et al. 2011. *Crowd-funding: transforming customers into investors through innovative service platforms*. Journal of Service Management. 22 (4). pp. 443–470.

PETERA, Petr a ŠIMAN, Josef. 2010. *Financování podnikatelských subjektů. Teorie pro praxi*. Praha: C. H. Beck. 978-80-7400-117-8.

POLOUČEK, Stanislav. 2013. *Bankovníctví*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-491-9.

REŽŇÁKOVÁ, Mária. 2012. *Efektivní financování rozvoje podnikání*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-1835-4.

RŮČKOVÁ, Petra. 2019. *Finanční analýza*. 6. akt. vyd. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-2028-4.

STROUHAL, Jiří. 2019. *Meritum Účetnictví podnikatelů 2019*. 16. akt. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 987-80-7598-271-1.

ŠIRŮČEK, Martin a ŠOBA, Oldřich. 2017. *Finanční matematika v praxi*. 2. akt. vyd. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0250-1.

VALACH, Josef a kol. 2011. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-71-2.

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví